

समापन मन्तव्य

आज नेपाली मजदुर आन्दोलनले ६३ बसन्त पार गर्न लाग्दैछ । यो त्रिसट्टी वर्षमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा ठूलो ठूलो उथलपुथलहरु भए । विश्वको मजदुर आन्दोलन यसै अवधिमा उत्कर्षमा पुग्यो । पूर्वी यूरोप, क्युवा, चीन, भियतनाम, आदि देशमा भएका मजदुर आन्दोलन र क्रान्तिले पूँजीवाद सामन्तवाद र साम्राज्यवादको उत्पीडनको अन्त्य गर्‍यो । विश्वबाट ठूला उपनिवेशवादी महाशक्तिहरु जनताको आन्दोलनबाट पराजित भए । विश्वको मजदुर आन्दोलन यसै अवधिमा आन्दोलित संगठित र सशक्तिकरणतर्फ अगाडि बढ्यो ।

विश्वको मजदुर आन्दोलनका साथै नेपाली मजदुर आन्दोलन पनि अनेकौँ बाधा र अडचनहरु पार गर्दै आफ्नो लक्ष्यतर्फ निरन्तर अगाडि बढ्दै गयो र बढिरहेको छ । वि.स.२००३ सालबाट आन्दोलित र संगठित भएको यो वर्गले सातसालको क्रान्तिमा नेपालका राजनैतिक दलहरूसंग सशक्त हातेमालो गर्‍यो भने सातदेखि सत्रसम्मको दशवर्षको अवधिमा विराटनगरदेखि वीरगञ्जसम्म आफ्नो आर्थिक माग र संगठन सुदृढिकरणको दिशामा सशक्त पाइलाहरु चाल्यो । राजा महेन्द्रको सत्रसालको सत्ता कूको घटनाबाट राजनैतिक दलका साथै नेपालको ट्रेडयूनियन संगठन पनि प्रतिबन्धित भयो । निरंकुश राजतन्त्रको ३० वर्षे कठोर पञ्चायती शासनकालको कठोर दमनको अवधिमा पनि नेपाली मजदुरहरुले भूमिगत ढंगले आफ्नो राजनैतिक, सांगठनिक गतिविधिलाई जारी राखे । राजनीतिक दलहरु छिन्नभिन्न र निर्वासनको अवस्थामा रहेको बेलामा पनि मजदुरहरुले आफ्नो वर्गीय आन्दोलनलाई समेत जारी राखे । ०२९ सालदेखि ०३५ सालसम्म विराटनगर, जनकपुर, वीरगञ्ज, हेटौँडा, काठमाडौँ आदि ठाउँमा आन्दोलनको दोस्रो पुस्ताले नेपालको मजदुर संघर्षलाई निरन्तरता दियो । ०३५ ०३६ को जनआन्दोलनमा मजदुरहरुका यी गतिविधिको प्रत्यक्ष प्रभाव पर्यो । जनमत संग्रहको घोषणा लगत्तै बालाजुमा भेला भएका देशका विभिन्न भागका औद्योगिक क्षेत्रका आन्दोलनकारी मजदुरहरुले राष्ट्रिय भेला गरी नेस्वमयू नामको राष्ट्रिय स्तरको संगठन निर्माण गरे । ०१७ सालको

प्रतिबन्धपछि मजदुर आन्दोलनको बलमा सबै राजनीतिक दल र संघ संस्था प्रतिबन्धित भएको अवस्थामा पनि खुल्ला संगठन निर्माण गरी देशव्यापी मजदुर आन्दोलनमा लाने यो नै पहिलो संगठन हो । त्यस यता २०४६ सालको निरंकुशतन्त्रको अन्त्यको आन्दोलन, २०६१ को राजा ज्ञानेन्द्रको सत्ता पलट पछिको संयुक्त ट्रेड यूनियन आन्दोलन, ०६२ ०६३ को महान् जनआन्दोलनमा राजनीतिक पार्टीहरूसंगको सशक्त हातेमालो र मजदुर आन्दोलनकै क्रममा आफ्ना अधिकार स्थापित गर्न गरिएका संघर्ष र त्यसका उपलब्धीले आज नेपालको राजनीतिक वृत्तमा र विश्वव्यापी रुपमै पनि नेपालको ट्रेड यूनियन आन्दोलनले आफ्नो प्रतिष्ठा स्थापित गरेको छ ।

वितेका ६३ वर्षको समीक्षा गर्दा विगतको विश्व र आजको विश्वमा आमूल भिन्नताहरु उत्पन्न भएका छन् । विश्व अनेकौँ जटिलता र द्वन्द्वका नयाँ नयाँ शृंखलाका अनेकौँ कडीहरुका सांगलामा जेलिदै गइरहेको छ । पूँजीवाद चरम आर्थिक संकटबाट गुज्रिदै छ । विश्वका करोडौँ मजदुर कटौतीमा परेका छन् । विश्वव्यापी रुपमा पचासौँ करोड बेरोजगारहरु कामको खोजीमा भौतारिरहेका छन् । मुनाफको लागि प्रविधिको दुरुपयोग गर्दै कारखानाको आधुनिकीकरण तर्फ लम्केको पूँजीवाद अझै चर्को रुपमा जनमुखी उद्योग समाप्त पाउँदैछ र मानव संशाधनको उपेक्षा गर्दैछ । पूँजीवाद निरन्तर रोबोटिकरणतर्फ उन्मुख छ । यसले विपन्न कामदार, मजदुर तथा वौद्धिक श्रमका सम्पूर्ण क्षेत्रहरुका रोजगारी र पेशा गम्भीर संकटमा परेका छन् । जसको परिणाम विश्वव्यापी रुपमै विपन्न जनता, मजदुरवर्ग र वौद्धिक श्रममा लागेको ठूलो हिस्सा पूँजीवादको विरुद्ध वाध्यात्मक विद्रोहको अवस्थातर्फ धकेलिनै संभावना बढ्दैछ ।

नेपालकै सन्दर्भमा कुरा गर्ने हो भने पनि हामी यस्तै अन्यौलता र जटिलताका बीचबाट हाम्रो ट्रेड यूनियन आन्दोलनलाई अगाडि बढाइरहेका छौँ । नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघको गठनका अठारवर्षपछि, नेपालमा राजतन्त्रको अन्त्य र गणतन्त्रको स्थापना भएको छ । पुरानो संविधान खारेज भएको छ । संक्रमणकालीन

अन्तरिम संविधानबाट मुलुक संचालन हुँदैछ। राज्यको पुनर्संरचना, संघीयता, जातीयता, क्षेत्रीयता आदि विषय गम्भीर ढङ्गले अगाडि आएका छन्। जातीय सम्मान, भाषिक स्वतन्त्रता, प्राकृतिक स्रोतको उचित बाँडफाँड आज उठेका जनताका आवाज एकदमै जायज छन् र नेपाली मजदुर वर्ग जनताका यी भावनासँग ऐक्यवद्धता जाहेर गर्दैछ तर नेपालको राजनीतिमा देखापरेको अन्धौलता राजनैतिक दलहरूको अदूरदर्शिता र अकर्मण्यताले विपन्न वर्ग र करोडौं श्रमजीवी जनताका आर्थिक अधिकार आधारभूत जीवनका आवश्यकताहरू नै ओभरलमा पर्ने संभावना छ। गास, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य, सुरक्षा, पानी, सडक, विजुली आदि आम नेपाली श्रमजीवी वर्गका आधारभूत माग हुन्। यी आधारभूत मागहरू पूरा गर्न सबभन्दा पहिलो आवश्यकता आपसी एकता, भाइचारा र मेलमिलाप हो। एकअर्कालाई माया गर, एकअर्कालाई ख्याल गर, एक अर्कालाई मद्दत गर, यो नै मजदुर वर्गको एकताको मूल मन्त्र हो र यो नै मार्क्सवादको सार पनि हो। यस्तो उन्नतस्तरको एकता मजदुर श्रमजीवी वर्गको पहलमा मात्र सम्भव छ।

हामीलाई थाहा छ, आज नेपालको राजनीतिक आन्दोलन अस्वस्थ ढङ्गले विभाजित छ। राजनीति आफैमा विभाजन, विवाद, संवाद, सहकार्य र संघर्षको जोड हो। तर अस्वस्थ राजनीति र स्वस्थ राजनीतिले जनताको जीवनमा पार्ने असरमा आकास पातालको फरक पर्छ। हामी विश्वका विकसित देश र अविकसित देशको राजनीतिको तुलना गरेर हेर्न सक्छौं। यूरोप र दक्षिण एशियाको तुलना गरेर हेर्न सक्छौं। आज नेपालकै कुरा गर्ने हो भने पनि हामी अस्वस्थ राजनीतिको सिकार भएका छौं। वर्गीय कुराहरू ओभरलमा पर्दैछन् र जातिवाद र क्षेत्रवाद राजनीतिमाथि हावी हुने खतरा बढेको छ। एकले अर्कोलाई हेप्ने, तिरस्कार गर्ने, जालभेल र षडयन्त्र गर्ने, राष्ट्रिय तथा वर्गीय एकतालाई कमजोर पार्ने गैरमजदुर वर्गीय संस्कृति हावी हुने खतरा विद्यमान छ। अबै पनि मुलुक हिंसा, तोडफोड, बन्द, आगजनी र द्वन्द्वबाट आक्रान्त छ। श्रमका कार्यथलोहरू सुरक्षित छैनन्। छोराछोरीको पठनपाठन दशौं वर्षदेखि अवरुद्ध छ। महंगी आकाशिंदो छ र जनजीवन भन्नुभन्नु कष्टकर छ। मजदुरका जायज राजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक मागका एजेण्डाहरू संविधान बनाउने ठाउँमा गएर थन्किएका छन्। जाति जाति बीचको द्वन्द्व र हिंसा तथा राजनीतिक दलको अस्वस्थ खिचातानीको कारण समयमै संविधान बन्छ कि बन्दैन नेपाली जनताले नयाँ संविधान अन्तरगत रहेर आफ्ना राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक स्वतन्त्रताको उपयोग

निर्वाध रूपले गर्न पाउँछन् कि पाउँदैनन् ? नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघको गौरवमय पाँचौं महाधिवेशन सम्पन्न भइरहेको तपाईं हाम्रो मनमा यस्तै कुराहरू उठिरहेका छन्। हामी मात्र होइन, आजको विश्व यिनै प्रश्न बोकेर नेपालको राजनीतिको लेखाजोखा गरिरहेको छ।

परिस्थितिको यो पाटोले के देखाउँछ भने नेपालको मजदुर तथा श्रमजीवी आन्दोलन एक्ला एकलै विभाजित भएर अगाडि जान सक्दैन। यदि हामी आम नेपाली जनता र श्रमिक वर्गको इच्छा र आवश्यकता बाहिर गएर कुनै राजनीतिक दल वा व्यक्ति विशेषको इच्छा पूरा गर्न हिंड्छौं भने बेग्लै कुरा हो। नत्र भने आमजनताको इच्छा र देशको आवश्यकतालाई प्राथमिकतामा राख्ने हो भने ट्रेड यूनियन आन्दोलनको देशको यो संक्रमणकालीन अन्धौलतालाई अन्त्य गर्नको लागि बलियो मोर्चा बनाउनु आवश्यक छ। सिंगो राष्ट्रका समस्याको त कुरै छैन हामी एकजुट हुँदैनौं भने हाम्रा जीवन्त मागहरू श्रम आयोगको गठन, श्रम अदालतको प्रभावकारी कार्यान्वयन, श्रम निरीक्षण प्रणालीको प्रभावकारिता, श्रमिकमुखी श्रम ऐनको निर्माण, आइएलओका अभिसन्धिकालाई पालना जस्ता मागहरू पनि ओभरलमा पर्नेछन्। वर्तमान अवस्थामा नेपालका सबै तप्का र समुदायहरू आफ्ना आफ्नै हित र संरक्षणका लागि आवाज उठाइरहेका छन्। टोलका हित, जिल्ला र क्षेत्रका हित, जातिका हित र वर्गका हित यसरी अनेकौं हितहरूका आवाज आ आफ्ना ठाउँबाट उठिरहेको बेला एउटा संगठित र सचेत वर्गको हैसियतले यसको समायोजनको सहज निकासतर्फ योगदान पुर याउनु र नेपालका राजनीतिक दललाई समयमै सचेत गराउनु पनि आजको ट्रेड यूनियन आन्दोलनको प्रमुख जिम्मेवारी हो। यसै जिम्मेवारीलाई महसुस गर्दै म नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघको पाँचौं राष्ट्रिय महाधिवेशन सम्पन्न भइरहेको यो घडीमा नेपालका सबै ट्रेड यूनियन कर्मीहरू र जेटियुसिसिमा आवद्ध सबै संगठनका नेतृत्वदायी साथीहरूमा के आह्वान गर्न चाहन्छु भने हामी नेपालको भूभागबाट हिंसा र अशान्तिको अन्त्य तथा दीगो शान्ति र प्रगतिको लागि एउटा बलियो ट्रेड यूनियन मोर्चाको निर्माण गरौं र नेपाली तथा विश्व जनताको सामुन्ने नेपाली श्रमिकहरूको शान्ति प्रगति र अग्रगतिको प्रबल इच्छालाई व्यवहारबाटै प्रदर्शित गरौं।

धन्यवाद।

Let us Cement Our Unity and Solidarity

Concluding Remarks

by Mukunda Neupane, outgoing Chairman-GEFONT

Nepali Trade Union movement is crossing 63 years. During these years, there have been great upheavals in the world. The world labour movement even reached at peak in this period. The East European, Cuban, Chinese and Vietnamese revolution ended up feudal and imperialist oppression. The colonial power has been defeated by people's power. World labour movement solidly organised and empowered in this period.

The labour movement had gone through extreme difficulties and various ups & downs, at home and the abroad. Being organised since 2003 the working class movement lend strong solidarity with political parties in 1950s revolution and mobilised entire workers till 1960s to attain professional and organisational rights.

The Trade unions along with political parties banned after the coup d'état led by the then king Mahendra in 1960. However, the workers continued struggle under the absolute monarchy for 30 years of tyrannical rule of autocratic *Panchayat* system.

The political parties disintegrated in this period; where as workers gave continuity in their movement. The local trade union actions during 1972 to 1979 at various places such as Biratnagar, Janakpur, Birgunj, Hetaunda and Kathmandu gave birth of Second generation of Nepali Trade Union Movement. There was direct impact of worker movement on 1979's mass movement; which forced the then autocratic regime to declare "referendum" whether the Panchayat system continued or opt it by the multiparty system. The trade union movement set its bench mark by active participating in the movement of 1990 and 2006 together with the political parties. The out comes of these movement has established revolution image of Nepali trade union movement within the country and globally.

Today, the global context has changed; the world is facing new but complex types of contradictions. The Capitalism is passing through an extreme financial crisis. Millions of workers are losing their job due to this. 50 million more people are estimated to be unemployed worldwide due to this crisis. The Capitalism is moving towards is exploiting new

technology and replacing human labour.

These days, our country is in political transition. The old constitution is replaced by interim constitution. The issues of restructuring of state, federalism, and the issues identity has been a demand of the day. The peoples' demand of identity & dignity of their ethnicity, language, culture, and equitable distribution of national resources are the genuine; thus our movement extend solidarity on it; however we are equally very much concern on the issue of economic exploitation. Right to access at house, food, cloths, education, health, security, drinking water, road etc are agendas of working class in Nepal. To meet these demands we need mutual unity, fraternity and solidarity. "Love to each other, Care to each other, Help to each other" are the slogans for our unity.

We all know that Nepali Political movement is being terribly divided. Politics is itself the conclusion of competition, argument, debate, Dialogue, unity in action and struggle. However, we are victim of the unhealthy competition of politics. The issues of class are being shadowed. The nation is suffering from the violence, spontaneous and wild-general strikes and social unrest. The Work place is not safe. Poor

workers have been pushed to extreme difficulties and livelihood crisis. Our country is in the constitution making process. There are series of questions before us- whether is it possible to draft new constitution in time? Can we exercise our social, economic and political right under this constitution, with out fear? We discussed these issues during our historical congress; and similarly we guess, whole world is watching us how we seek answer of these questions. The Issues demand broader unity of working class.

Formation of strong national labour commission, effective implementation of labour legislations, introduction of labour inspection system, reform of labour market policies etc are our major issues. Realising our historical role, on the occasion of our Fifth National Congress;, I appeal to all trade unions and leaders affiliated with JTUC to cement our unity for social transformation, Peace and Democracy .

Thank you!

Mukunda Neupane
Outgoing Chairman

April 08, 2009

ऐक्यवद्धता / Solidarity

हामीहरू जसले ऐक्यवद्धता जनायौं / We who expressed our solidarity

अल इण्डिया सेन्ट्रल काउन्सिल अफ ट्रेड यूनियन्स - एआइसीसीटीयू
All India Central Council of Trade Unions - AICCTU

अल पाकिस्तान ट्रेड यूनियन कंग्रेस
All Pakistan Trade Union Congress

सीआइएसएल
CISL

इन्टरनेशनल टेक्सटाइल, गार्मेन्ट एण्ड लेडर वर्कर्स फेडरेशन -
आइटीजीएलडब्ल्यूएफ
International Textile, Garment & Leather Workers'
Federation - ITGLWF

हिण्ड मजदूर सभा, इन्डिया
Hind Mazdoor Sabha, India

बङ्गलादेश जातीयतावादी श्रमिक दल - बीजेएसडी
Bangladesh Jatiyatabadi Sramik Dal - BJSD

क्यानेडियन लेबर कंग्रेस
Canadian Labour Congress

डीजीबी
DGB - Deutscher Gewerkschaftsbund

इन्टरनेशनल फेडरेशन अफ केमिकल, इनर्जी, माइन
एण्ड जनरल वर्कर्स यूनियन्स - आइसीएम
International Federation of Chemical, Energy,
Mine and General Workers' Unions - ICEM

जापानीज ट्रेड यूनियन कन्फेडरेशन - जेटीयूसी-रेन्नो
Japanese Trade Union Confederation -
JTUC-RENGO

एलओ - दी नर्वेजियन कन्फेडरेसन अफ ट्रेड यूनियन्स
LO – The Norwegian Confederation of Trade
Unions

पाकिस्तान इन्स्टिट्यूट अफ लेबर एजुकेशन एण्ड
रिसर्च-कराँची
Pakistan Institute of Labour Education &
Research-Karachi

सेवा
SEWA

TUAC
ट्रेड यूनियन एडभाइजरी कमिटी टु द ओइसीडी
Trade Union Advisory Committee to the OECD

यूएनआइ एण्ड यूएनआइ एप्रो
UNI and UNI Apro

सहभागिता / Participation

हामीहरू जो सहभागी भयौं / We who participated

कार्यक्रम उद्घाटन र मन्तव्य : प्रमुख अतिथि क. भलनाथ खनाल, नेकपा (एमाले)
Inauguration : Chief Guest J.N. Khanal, President - CPN (UML)

विशिष्ट अतिथि : क. अष्टलक्ष्मी शाक्य, उद्योग मन्त्री
Special Guest : Com. Asta Laxmi Shakya, Minister of Industry

सभाको अध्यक्षता : क. मुकुन्द व्यौपाने, अध्यक्ष-जिफण्ट
Chairperson : Com. Mukunda Neupane, Chairman-GEFONT

कार्यक्रम संचालन : क. विनोद श्रेष्ठ, महासचिव-जिफण्ट
Master of Ceremony : Binod Shrestha, Secretary General-GEFONT

स्वागत मन्तव्य : क. उमेश उपाध्याय, उपमहासचिव - जिफण्ट
Welcome : Com. Umesh Upadhyaya, Dy Secretary General -GEFONT

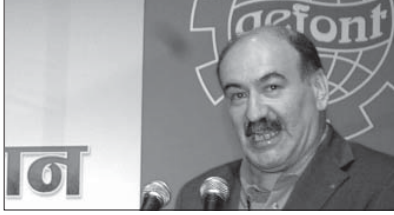
धन्यवाद : केममवि संयोजक, क. विना श्रेष्ठ
Vote of Thank : Com. Bina Shrestha, Coordinator - CWWD, GEFONT

क. फाना दाम, एसीएफटीयू
Ms. Fang Dan, ACFTU

श्री खगेन्द्र खत्री, नेपाल ट्रेड यूनियन कांग्रेस-स्वतन्त्र
Mr. Khagendra Khatri - NTUC-I

क. लियोपोल्दो ताताग्लिया, सीजीआइएल, इटाली
Mr. Leopoldo Tartaglia, CGIL, Italy

श्री खालिद अटान, बीडब्लुआइ
Mr. M. Khalid Atan, BWI

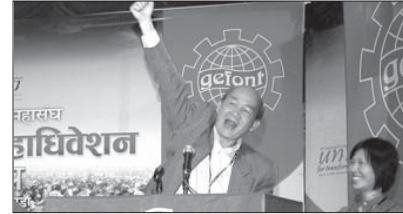
क. गंगाराम खड्गी, अध्यक्ष, नेपाल ट्रेड यूनियन फेडेरेशन
Mr. Ganga Ram Khadgi, Chairman, Nepal Trade Union Federation

क. सुशिलचन्द्र अमात्य, अध्यक्ष, पेशागत महासंघ, नेपाल
Mr. Sushil Chandra Amatya, Chairman, CoNEP

क. तिलक थापा मगर, अध्यक्ष, फिनेप्ट
Mr. Tilak Thapa Magar, Chairman, FENEPT

क. न्गुयन भान द्गुंग, भीजीसीएल
Mr. Nguyen Van Dung, VGCL

क. टोभ मोलर पेडर्सन, श्री एफ
Ms. Tove Moller Pedersen, 3F

क. म्यारियानिक ले ब्रीस, सीजीटी, फ्रान्स
Mr. Mariannick Le Bris, CGT, France

क. लेफ इसाक्सन, एलओ-स्वीडेन
Mr. Leif Isaksson, LO-Sweden

डा. शरण केसी, एसएसके, फिनल्याण्ड
Dr. Sharan KC, SASK, Finland

क. पोङ्ग सुल आन, आइएलओ, दिल्ली
Mr. Pong Sul Ahn, ILO, Delhi

क. गणेश शाह, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री
Hon'ble Ganesh Shah, Minister for Science & Technology

क. पार्क सिङ्ग हो, एपीडब्लुएसएल कोरिया
Mr. Park Seungho, APWSL Korea

क. हेन्ड्रीकस कार्थोफ, एफएनभी, नेदरल्याण्ड
Mr. Hendrikus Karthof, FNV Bondgenoten, Netherland

क. गौतम मोदी, एनटीयूआइ, भारत
Mr. Gautam Modi, NTUI

क. लेखराज भट्ट, श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्री
Hon'ble Lekhraj Bhatta, Labour & Transport Mgmt. Minister

क. देवराज दाहाल, एफइएस नेपाल
Mr. Devraj Dahal, FES Nepal

क. टिम रायन, अमेरिकन सोलिडारिटी
Mr. Tim Ryan, American Solidarity

क. नाबोथ कर्नेलिस भान लुइज्क, एफएनभी
Mr. Naboth Cornelis Van Luijk, FNV Bondgenoten

क. शीखा जोशी, सेवा
Ms. Shikha Joshi, SEWA/Stnet

क. मार्गरेथा मेडलोन जोसे लाडब्रोएक, एफएनभी, नेदरल्याण्ड
Ms. Margaretha Madelon Jose Langbroek, FNV Bondgenoten, Netherland

क. विल्मा रुज, एफएनभी, नेदरल्याण्ड
Ms. Wilma Roose, FNV Mondiaal, Netherland

क. लियोना माककेन, एफएनभी
Ms. Leona McCann, FNV Mondiaal

क. ली, युन वन, केसीटीयू, कोरिया
Mr. Lee, Yun Kwon, KCTU, Korea

क. किम हो जुङ, केसीटीयू, कोरिया
Mr. Kim, Ho Jung, KCTU, Korea

क. वाङ सुमेइ, एसीएफटीयू, चीन
Ms. Wang Xuemei, ACFTU, China

क. अल्बर्टस भिन्के, एफएनभी, नेदरल्याण्ड
Mr. Albertus Vinke, FNV Bondgenoten, Netherland

क. मार्जन विल्हेल्मिना, एफएनभी, नेदरल्याण्ड
Ms. Marjan Wilhelmina, FNV Mondiaal, Netherland

क. प्रभु राजेन्द्रन, एफएनभी, भारत
Mr. Prabhu Rajendran, FNV India

क. ह्वाङ्ग, क्युन येङ्ग, केसीटीयू, कोरिया
Mr. Hwang, Keun Yeong, KCTU, Korea

क. आन्नेलिसे रसमुसेन, श्री एफ
Ms. Annelise Rasmussen, 3F

क. एच. महादेवन, उपमहासचिव, इन्डुएफटीयू
Mr. H. Mahadevan, WFTU, AICCTU

क. सालीकराम जमकट्टेल, अध्यक्ष अनेट्रेयू महासंघ
Mr. Salikram Jamkattel, Chairman, ANFTU

श्री नोरीयुकी सुजुकी, महासचिव, आइटीयूसी-एपी
Mr. Noriyuki Suzuki, General Secretary, ITUC-AP

श्री सेङ्जी ली, निर्देशक, आइएलओ-नेपाल
Mr. Shengjie Li, Director, ILO-Nepal

क. संजीव पण्डिता, एएमआरसी
Mr. Sanjiv Pandita, AMRC

क. जी. राजसेखरन, अध्यक्ष आइटीयूसी एपी
Mr. G. Rajasekaran, ITUC AP/MTUC

क. सुजाता घोटस्कर, आइयूएफ
Ms. Sujata Ghotaskar, IUF

क. फिस आइपी, एचकेसीटीयू
Ms. Fish IP, HKCTU

क. लुसिया भिक्टर जयसिलाम, काउ
Ms. Lucia Victor Jayaseelam, CAW

क. चोइ जोङ-जिन, केसीटीयू
Mr. Choi Jong-jin, KCTU

श्री नरेन्द्र कुमार बस्नेत, कार्यवाहक सभापति, नेपाल उद्योग परिसंघ
Mr. Narendra Kumar Basnet - Acting President, CNI

श्री कुश कुमार जोशी, अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
Mr. Kush Kumar Joshi - Chairman, FNCCI

प्रतिनिधिहरू / Participants

नेपाल स्वतन्त्र मजदुर यूनियन (नेस्वमयू) - Nepal Independent Workers' Union (NIWU)

युवराज पौडेल	संयोगिता शाह	ननसरी गुरुङ	गोमा कार्की
कमललक्ष्मी श्रेष्ठ	खडानन्द रिजाल	टोलराज पौडेल	विष्णु सिंह
भूमिनारायण चौधरी	इलीयास मिक्कानी	मना खड्का	संजिता घिमिरे
महेश चौधरी	दामोदर पराजुली	दिपक आर्चाय	वचन चौधरी
राजेन्द्र भुजेल	दिव्या भण्डारी	कञ्चन चौधरी	दुर्गा कार्की
उत्तम कुमार श्रेष्ठ	बलराम पौडेल	नानु थापा	
अमृतलाल श्रेष्ठ	ज्ञानेन्द्र कुंवर	ममता भ्ना	

नेपाल स्वतन्त्र टेक्सटायल गार्मेन्ट मजदुर यूनियन (नेस्वटेगामयू) - Independent Textile Garment Workers' Union of Nepal (ITGWUN)

धर्मानन्द संजेल	नारायण कुमारी खनाल	पुजन निरौला	अर्जुन अधिकारी
केशव दुवाडी	टिका उप्रेती	सुनीता गिरी	लक्ष्मी थापा
ज्ञान बहादुर थापा	सुभास चन्द्र संग्रौला	निलम ढुङ्गेल	लक्ष्मी रिजाल
राज बहादुर कटुवाल	लोकेन्द्र बहादुर नेपाली	अमर यादव	निलम ढुङ्गेल
कृष्णलाल श्रेष्ठ	सुमित्रा चुडाल	भोटाइ चौधरी	गौरी दमाई
ध्रुवकुमार रायमाझी	सावित्रा शर्मा	पार्वती गुरुङ	लक्ष्मी घिमिरे
युवराज भट्टराई	भागीरथा उप्रेती	केशव आर्चाय	संगीता किलम्बु
हुमाकान्त काफल	दिनेश कुमार राई	रामचन्द्र चौधरी	प्रभा महर्जन
हरिभक्त अर्याल	अरुणा थापा	लोकेन्द्र पहाडी नेपाली	
बसन्ती खड्का	तिलक पाण्डे	नौरा दमाइ	

नेपाल यातायात स्वतन्त्र मजदुर संगठन (नेयास्वमसं) - Independent Transport Workers' Association of Nepal (ITWAN)

श्रीधरप्रसाद श्रेष्ठ	रुपा गिरी	विष्णु सिटौला	हेमबहादुर न्यौपाने
रामनरेश सिंह	शंभु प्रसाद नेपाल	नगेन्द्र खड्का	जुना दहाल
दिल्ली बहादुर राना	दुर्गा श्रेष्ठ	कुल बहादुर खत्री	रुद्र खत्री
बलराम फुयाल	हरि ढकाल	विष्णु वास्तोला	हरिबहादुर कार्की
छविीलाल लम्साल	इन्द्र बहादुर गुरुङ	सुरेन्द्र प्र. शाह	भेष कुमार पौडेल
महेन्द्र बुढोथाकी	कृष्ण भुसाल	शशीकुमार राई	वीरेन्द्र सिंह ठकुरी
नारायणप्रसाद भट्टराई	विष्णुप्रसाद भण्डारी	रामकुमार कार्की	जित बहादुर मल्ल
गंगा भण्डारी	भागिरथ भट्टराई	शम्भुकुमार श्रेष्ठ	ठाकुर श्रेष्ठ
गौरीशंकर तामाङ	हरिदत्त जोशी	मनोज कुमार सिंह	विष्णु लामा
गणेश केसी	विमला थापा	कृष्णकुमार भण्डारी	विमला वि.क.
शशीकुमार राई	अर्जुन अर्याल	धनन्जय मिश्र	कमला तामाङ्ग (लामा)
उमेश प्रसाद मिश्र	ध्रुव अर्याल	हरी बहादुर भुजेल	रचिला तामाङ्ग
राजेन्द्र रिजाल	इन्द्र प्र पौडेल	केदार कार्की	
माया वेगा	विष्णु भण्डारी	शेखरबाबु ढुंगाना	

नेपाल स्वतन्त्र कार्पेट मजदुर यूनियन (नेस्वकामय) - Nepal Independent Carpet Workers' Union (NICWU)

निर्मला राई	शान्ती जिरेल	दानमाया राई	चन्द्र कुमार राई
तुलसी सिवाकोटी	अम्बिका थापा	सिता तिमोड	गणेश लामा
युवराज जिरेल	सुवास धिमाल	कुलबहादुर लामा	विष्णुभक्त फुयाल
सीता लामा	चक्र बहादुर तामाङ	वुद्धिलाल स्याङतान	इन्द्रकला राई
रामहरि श्रेष्ठ	चन्द्र कुमारी मगर	टिका माया मगर	
फुलमाया लामा	मनकुमार तामाङ	जीत कुमार राई	

नेपाल स्वतन्त्र होटल मजदुर यूनियन - Nepal Independent Hotel Workers' Union (NIHWU)

केदार अर्याल	मीना शर्मा	बाबुराम भट्टराई	सुमिना बस्नेत
केशवराज सुवेदी	मनोहर प्रधानाङ्ग	रामकृष्ण महर्जन	सुनिता मानन्धर
सूर्य बहादुर कुँवर	सुनिता थापा	हिरु पुन	उमा वानिया
उदयचन्द्र अर्याल	शुम्भु प्रताप राणा	अर्जुन राई	रजिता धिताल
दुर्गाप्रसाद सापकोटा	मंगलमाया महर्जन	उत्तम रिजाल	माया लामिछाने
प्रेम बहादुर पौजु	हरि भुजेल	अर्जुन मैनाली	
इन्दिरा लामा	राम विक्रम कार्की	माधव न्यौपान	
राम बुढाथोकी	चन्द्रकला थापा	छवी पाण्डे	
मनोज खड्का	वशिधर भट्टराई	रीता राना	

नेपाल ट्रेकिङ, ट्राभल्स, ज्याफ्टी मजदुर यूनियन (यूनिट्राभ) - Nepal Trekking, Traverls, Rafting Workers' Union (UNITRAV)

सार्की तामाङ	सुमन पराजुली	विष्णु प्रसाद दाहाल	जीवनराज सापकोटा
वि. वि. थापा	लीला चेम्जोङ सुब्बा	नारायण प्रसाद दाहाल	दोर्जे खत्री
पूर्णचन्द्र भुसाल	कृष्णप्रसाद भण्डारी	श्याम कुमार राई	सरस्वती वि.क.
शिवभक्त थापा	अम्बर बहादुर पौडेल	शेषकान्त शर्मा	

नेपाल स्वतन्त्र चिया मजदुर यूनियन (नेस्वचिमय) - Independent Tea Plantation Workers' Union of Nepal (ITPWUN)

देवी प्रसाद विक	चम्पा श्रेष्ठ	इन्दिरा खड्का	राधा भारती
रामबहादुर राई	बालगोविन्द मुण्डा	विक्रम गिरी	लक्की दोर्जी
सुकमती देवान	चेत कुमारी भण्डारी	रामचन्द्र विक	जसना धिमाल
सही कुमार राई	शिशुकुमारी धिमाल	कमल प्रसाद भट्टराई	मती सुब्बा
छत्र बहादुर वि.क.	प्रभाकर भट्टराई	यामनाथ सुवेदी	
तीरनाथ राजवंशी	टंक राय	नारायण राई	
नरेश वि. क.	सिमल मर्डी	रन्जित बोहोरा	

नेपाल स्वतन्त्र प्रेस मजदुर यूनियन (नेस्वप्रेसमय) - Independent Press Workers' Union of Nepal (IPWUN)

महेन्द्र श्रेष्ठ	सुभद्रा उप्रेती	सूर्य बहादुर वानिया	राधा ओखेडा
चित्र बहादुर बस्नेत	कृपा कार्की	जंग बहादुर घर्तीमगर	सुसन खड्का
श्याम सुन्दर धिमाल	विवेन्द्र राजवंशी	मिलन गिरी	मीरा रजितकार
बालगोपाल थापा	धन कुमार श्रेष्ठ	रामपरी राम	
धर्मराज आचार्य	धनकुमार जोशी	रमा देवी सुवेदी	

नेपाल अटो-मेकानिक्स ट्रेड यूनियन (नेअट्रेयू) - Nepal Auto-Mechanics Trade Union (NATU)

माधव पाण्डे	कमला तामाङ	तुलसी ढकाल	कुमार गडतौला
शंकर प्रसाद गैह्रे	नारायण पुरी	सरिता पासवान	सुरज गिरी
सुरेश दास श्रेष्ठ	सानु नापित	यादव ढकाल	चन्द्रराम बि.क.
मदन रावल	सन्जु बज्राचार्य	पुरुषोत्तम भण्डारी	केशव सिंह ऐरी
रंगलाल गिरी	दिल पुकार केसी	अजय कुमार गुजराल	केशवमणी पौडेल
ठक्कर विष्ट	विनोद दुराल	सुमिना पण्डित	
प्रदिप घिमिरे	जीवन अधिकारी	विजया सुवेदी	
कर्ण बहादुर नेगी	पन्नालाल शाह	कृष्णराज जोशी	

नेपाल बिजुली, पेन्टर, प्लम्बर तथा निर्माण मजदुर यूनियन (क्युपेक-नेपाल)

Central Union for Painters, Plumbers, Electro and Construction Workers, Nepal (CUPPEC-Nepal)

अन्तलाल धिमाल	राजु आचार्य	ललित कुमार राई	कृष्ण प्रसाद ढुंगेल
मनोहर सिवाकोटी	तेज बहादुर बस्नेत	गोविन्द पोखेल	अन्जु तमटा
चन्द्र प्रसाद गुरुङ	मोहनलाल श्रेष्ठ	नन्द कुमार राई	भदौ प्रसाद चौधरी
महेश कुमार श्रेष्ठ	शान्ता बस्नेत	गीता राई	इन्द्रराम ओड
डी. बी. राई सरोज	दिव्यरुपा खनाल	कृष्ण बहादुर मगर	कृती शोभा राई
रघुनन्दन साह	याम कुमारी मगर	प्रमिला देवी राय	सावित्री रोका
वेलीमैया घले	संगिता लामा	गीता दनुवार	माया दर्नाल
कृष्ण मानन्धर	रामप्रसाद पाण्डे	गीता श्रेष्ठ	कल्पना सेठी
डिल्लीराम बाह्राकोटी	हेमन्तराज माण्डव्य	अशोक लामा	धुपा देवी राई
कुमार चाम्लिङ राई	टिकाराम थापा	सोम बहादुर आले	
प्रदिप कुमार चौधरी	लीलाबहादुर कार्की (रामचन्द्र)	चन्द्रकुमारी श्रेष्ठ	
राम बहादुर नेपाली	काजीमान गुरुङ	युवराज पोखरेल	

नेपाल स्वतन्त्र सफाइ मजदुर यूनियन (नेस्वसमयू) - Independent Garbage Cleaners' Union of Nepal (IGCUN)

मायादेवी पोडे	अर्जुन गायक	ईश्वरी दवाडी	सुरेन्द्र देउला
मदन बोला	लाल बहादुर पुन	रामलाल अवाले	रेणु पाण्डे
शारदा पोडे	कान्छी देउला	मधुमती बोला	शान्ता भट्टराई
प्रेम पोडे	भगलु मलिक	मचाबाबु मालाकार	

नेपाल रिक्सा चालक यूनियन (नेरिचायू) - Nepal Rikshaw Pullers' Union (NIRPU)

सल बहादुर खड्का	जगन शाह	निमेश क्षेत्री	भुलकमान राई
मुनेश्वर चौधरी	हरि तामाङ	विष्णु श्रेष्ठ	मोहन आर्चाय
शेषराज वास्तोला	टोपबहादुर शाही	लाल बहादुर चुनारा	अर्जुन खड्का
सूर्य प्रसाद कट्टेल	भुलक राई	वीरबहादुर तामाङ	

नेपाल स्वतन्त्र खाद्य तथा पेय मजदुर यूनियन (नेस्वखापेमयू) - Nepal Independent Food and Beverage Workers' Union (NIFBWU)

कृष्ण रिमाल	धिरेन्द्र प्रसाद यादव	भरत कु. अधिकारी	निरकमल श्रेष्ठ
हर्ष महर्जन	मनोज कुमार मगर	मनिलाल सहनी	राधिका तामाङ
रमेश प्रसाद मैनाली	बसन्ती पोखरेल	गोविन्द अर्याल	राधा शाही
वृहस्पति पराजुली	इन्द्र न्यौपाने	नर बहादुर केसी	रुकु हमाल
राजन भण्डारी	रुक्मणी शाही	भामा देवी पौडेल (सरला)	
सत्यनारायण चौधरी	सीता क्षेत्री	गोविन्द विक	
तारक प्रसाद चिमरिया	नवराज बास्तोला	रमेश गिरी	

नेपाल स्वतन्त्र केमिकल तथा आइरन मजदुर यूनियन (नेस्वकेआमयू) - Nepal Independent Chemical and Iron Workers' Union (NICIWU)

आनन्द थामी	कृष्णबहादुर गुरुङ	जनार्दन पाण्डे	राजकुमार लामा
चित्रकुमार केसी	पद्मराज रिजाल	अर्जुन ढुंगेल	विजया खड्का
टिकाराम पौडेल	विनोद महतो	नारायण अधिकारी	मीना चौधरी
फिपरराज सुब्बा	पार्वती थापा	हरि बहादुर क्षेत्री	शिमा कुमारी मास्के
शोभालक्ष्मी रंजित	गणेश गिरी	कल्पना पौडेल	तारा देवी पौडेल
मञ्जु कुमारी थापा मगर	आशादेवी मगर	राम प्रसाद पौडेल	
भैरव पाठक	पुष्पा शेर्पा	पुर्ण बहादुर केसी	
लाल बहादुर यक्तेन	विष्णुराम राई	दिलमाया गैरे	

कृषि मजदुर संघ, नेपाल (कृमसंघ-नेपाल) - Federation of Agricultural Workers, Nepal (FAWN)

सविता सुनार	सरीता सुब्बा	फुलमाया खत्री	गुमादेवी आचार्य
रुका मिश्र	फुलमाया माया तामाङ	लीना चौधरी	खगमाया गजुरेल
राजेन्द्र दाहाल	धर्मशीला कुशवाहा	बलराम चौधरी	महेश बैठा
सुशिला पौडेल	संगिता उपाध्याय	मुन्नी चौधरी	उमानाथ ढकाल
माया भण्डारी	गीता कार्की	शुसीला चौधरी	पुष्पा विक
विमला कार्की	सीता बिडारी	सुन्तली चौधरी	योगनाथ डोटेल
रत्ना रिजाल	रत्नलाल बि.क.	ऋषि माया थापा	हरि नारायण चौधरी
राजो देवी चौधरी	गीता कार्की	भूमिसरा सुनार	गनोर राउत कुर्मी
हरीभक्त राउत	बिना राणा	छोटारानी थरुनी (चौधरी)	विश्वेश्वरा महत्तो
राम प्र. मण्डल	कौशिला सिंह	प्रेमा देवी तिवारी	कल्याणी खड्का
बिन्दु श्रीवास्तव	लोक बहादुर खत्री	मनकली गुरुङ	सुशिला चौधरी
सावित्रा कोइराला	भक्त बहादुर बि.क.	उमा चौधरी	पुष्पनाथ रिजाल
पवित्री देवी मण्डल	चन्द्र बहादुर चौधरी	श्रीमन नारायण पौडेल	देशलाल चौधरी
सुनमाया कार्की	भगवती अधिकारी	सदनप्रसाद कुर्मी	रामचन्द्र कुँवर
लक्ष्मण रेग्मी	शारदा रिजाल	हिरालाल पौडेल	
जयरानी सहनी	प्रमिला घिमिरे	रामप्रसाद चौधरी	
सुनिल चौरसिया	राजकुमारी चौधरी	मदन रिमाल	

नेपाल स्वरोजगार व्यापार श्रमिक संघ (नेस्वश्रसंघ) - Nepal Street Vendors' Union (NEST)

नारायण प्रसाद न्यौपाने	दुर्गामाया राई	सरिता सापकोटा	हीरा रोका मगर
जनार्दन पराजुली	पीताम्बर कार्की	इन्द्रबहादुर बस्नेत	लक्ष्मी देवी जोशी
कुमार सापकोटा	विष्णुदेवी सुवेदी आचार्य	रुप बहादुर परियार	विजय आचार्य
माया गुरुङ	दलबहादुर श्रेष्ठ	दिपा भण्डारी	प्रेमकला चन्द
भवानी प्रसाद शर्मा	लालु प्रसाद जोशी	शोभा लामिछाने	भिमा खड्का
अवइन्द्र निरौला	विनोद शाह	चन्द्रावती भ्ना	किस्नी देवी चौधरी
वासुदेव दाहाल (देवराज)	टिकामाया पौडेल	युवराज रिमाल	
अनामिका श्रेष्ठ	भिमकान्त पन्थी	देवी बोहरा	
राज कुमार श्रेष्ठ	सुभद्रा घिमिरे	खडक व. रोका मगर	

निजी तथा आवासीय विद्यालय शिक्षक-कर्मचारी यूनियन, नेपाल (प्याब्स्यू) - Private & Boarding School Employees' Union, Nepal (PABSEU)

गुणराम आचार्य	राधारमण खतिवडा	ज्ञानमाया डंगोल	सुशिला (गौतम) न्यौपाने
टोपराज ढुंगाना	अच्युत कुमार आचार्य	नवराज संजेल	ध्रुव राज पन्थी
रामकृष्ण केसी	सुकदल लिम्बु	मिना श्रेष्ठ	विद्या राई
हरि ज्ञवाली	गंगा रिमाल	गोविन्द न्यौपाने	रेनुका कुमारी शर्मा अधिकारी
सिता सुन्दास	मिठु न्यौपाने	मनशान्त घिमिरे	निर्मला पाण्डे
नेत्रबन्धु पोखरेल	कृष्ण बन्दु पौडेल	शिवलाल उपाध्याय	सिता अधिकारी पौडेल

नेपाल नाई ट्रेड यूनियन - Nepal Barbers' Trade Union (NEBT)

गजेन्द्र ठाकुर	मदन ठाकुर ख	देउनारायण ठाकुर	सञ्जय ठाकुर
मदन ठाकुर क	दुर्गा ठाकुर	राजेन्द्र ठाकुर	विनोद ठाकुर
नन्दलाल ठाकुर	इलियास हजाम	रामआधार ठाकुर	
सुरेश ठाकुर	हरेन्द्र ठाकुर	शान्ती कार्की	

नेपाल थाङ्का कला ट्रेड यूनियन - Nepal Thank Artists' Union (NTAU)

पूर्णबहादुर दोड	छेवाङ तेन्जीङ लामा	सन्त बहादुर तामाङ	शुक्र लामा
कर्मध्वज तामाङ	धीरेन लामा	दल बहादुर लामा	निमासांगे लामा
चन्द्रसागर लामा	डावाङ दोर्जे तामाङ	कर्मदोर्जे लामा	हेमन्त प्रधान
सुमन तामाङ	दलबहादुर तामाङ	सुन लामा	

नेपाल सुरक्षा श्रमिक ट्रेड यूनियन - Nepal Security Service Trade Union (NSSTU)

गणेश श्रेष्ठ	शिव हरि अधिकारी	भैरव कुमार श्रेष्ठ	इश्वरीजंग बम
मदन बहादुर पोखरेल	उमा कुमारी भोलन	सुल्मन अन्सारी	विर बहादुर विष्ट
विष्णु प्रसाद वास्तोला	अश्विन अर्याल	होम बहादुर सार्की (नेपाली)	मदन सिंह धामी
यादव अधिकारी	सरस्वती कुँवर	वलिनद्र विक	
मानस चौहान	नोर्बु घिसिङ	सुनिल पाख्रिन	

नेपाल कुरियर तथा कार्गो ट्रेड यूनियन - Nepal Courier and Cargo Workers' Trade Union (NCCWTU)

राजेन्द्र भुर्तेल	मिना आचार्य	अप्सरा श्रेष्ठ	प्रेम सुनुवार
गोकुल भुर्तेल	मिना कोइराला	जमुना श्रेष्ठ	नवराज ढुंगाना
राजकुमार खड्का	शारदा खड्का	पुरुषोत्तम धिताल	
शिवहरि फुयाल	मिरा उप्रेती	माधव सिंखडा	
लिलानाथ कँडेल	लोकराज आचार्य	राजेन्द्र प्रसाद ओझा	

नेपाल स्वतन्त्र घरेलु श्रमिक संघ - Nepal Independent House Service Trade Union (NEHSTU)

सोनु दनुवार	सुनिता घिमिरे	अलिसा थारु	शंकर पौडेल
गोकर्ण नेपाल	अभिमन्यु कुमार सिंह	गणेश दनुवार	

नेपाल घर आधारित श्रमिक यूनियन - Nepal Hmebase Workers' Union (NEHWU)

विन्दु श्रेष्ठ	मीना श्रेष्ठ	राममाया गोपाली	अग्नी माया श्रेष्ठ
अनिता श्रेष्ठ	विन्दु महर्जन	लक्ष्मी श्रेष्ठ	
सरिता जोशी	रत्न कुमारी महर्जन	पुष्पा महर्जन	
राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ	कविता दर्शन	अम्बिका प्रजापती	

नेपाल कर सहयोगी श्रमिक संगठन - Tax Consular Workers Organization of Nepal

उद्धव प्रसाद कडेरिया	शिवप्रसाद न्यौपाने	पुष्कर शर्मा खरेल	नवराज वर्तौला
सन्तोष काफले	विष्णुकान्त भ्वा	नारायण पौडेल	शम्भु कुमार कटुवाल
रोसन सिवाकोटी	डिल्लीराम खनाल	सागर तुलाधर	सुरक्षा नेपाल
पद्मनारायण त्रिपाठी	गणेश धिमाल	सुदिप ढकाल	रञ्जना पाठक

नेपाल सुनचाँदी कारिगढ ट्रेड युनियन - Gold & Silver Trade Union of Nepal (GOSITUN)

शिवराज पन्थी	दिपक गहतराज	ध्रुव विक	टंक घतानी
रेवन्त विश्वकर्मा	सुवास खाती	रामलाल पन्थी	
गम बहादुर विक	रामबहादुर विश्वकर्मा	यमलाल विक	

नेपाल पेट्रोलियम मजदुर युनियन - Nepal Petroleum Workers' Union

गोकर्णराज खड्का	राजकुमार महर्जन	योगेन्द्र बराल	पूर्ण लामा
निर्मल नकर्मि	राजकुमार आचार्य	भीम बहादुर लामा	नागेन्द्र प्रसाद शाह
चीज ढकाल	उद्धव वर्तौला	गोविन्द प्रसाद रिजाल	शिव प्रसाद पोखरेल
राजु शाही	कृष्ण ढकाल	लक्ष्मण न्यौपाने	

राष्ट्रिय सौन्दर्यकर्मी युनियन, नेपाल - National Beautician Union of Nepal (NABUN)

मिरा पोखरेल	पम्फा पहारी (देवकोटा)	प्रतिमा श्रेष्ठ
मीना गुरुड	सुमन गुरुड (मिश्र कुमारी)	कृष्णा गैरे (नेपाली)

प्रवास र अन्य - Migrant & Others

प्रकाश बास्कोटा	गंगा थपलिया	नारायण प्र. उप्रेती	युवराज बास्कोटा
देवकृष्ण केसी	रेशम बहादुर तामाङ	खेमचन्द्र ढकाल	समर थापा

राष्ट्रिय कमिटी - National Committee

मुकुन्द न्यौपाने	कवीन्द्र शेखर रिमाल	मोहन नेपाली	सूर्य मोहन सुवेदी
ललित बस्नेत	जितेन्द्र श्रेष्ठ	नरनाथ लुइटेल्	केशवराज गिरी
विष्णु रिमाल	वृद्धि आचार्य	जनक चौधरी	सुरेन्द्र राई
विनोद श्रेष्ठ	विदुर कार्की	छविीलाल उप्रेती	कमलेश भ्वा
उमेश उपाध्याय	जितेन्द्र जोछे	मधुसुदन खतिवडा	देव बहादुर बम
हरिदत्त जोशी	रमेश बडाल	कमल गौतम	अमला श्रेष्ठ
विन्दा पाण्डे	पेम्बा लामा	जोगीलाल यादव	गोमा तिमिल्सिना
चूडामणि जंगली	बलराम खत्री	राजिव घिमिरे	रेनुका पाण्डे
ओम कोइराला	दिनेश राई	दिपक पौडेल	
उद्धव केसी	सन्त राई	त्रिविक्रम ज्ञवाली	
विना श्रेष्ठ	विष्णु लम्साल	धर्मानन्द पन्त	

नेतृत्व / Leadership

हामीहरू जो निर्वाचित भयौं / We, who got elected

क. मुकुन्द न्यौपाने
प्रमुख, महाधिवेशन प्रतिनिधि परिषद
Com. Mukunda Neupane
Chief, Delegate Council

क. ललितकुमार बस्नेत
उपप्रमुख, महाधिवेशन प्रतिनिधि परिषद
Com. Lalit Kumar Basnet
Dy Chief, Delegate Council

क. विष्णु रिमाल
अध्यक्ष
Com. Bishnu Rimal
Chairperson

क. बिनोद श्रेष्ठ
वरिष्ठ उपाध्यक्ष
Com. Binod Shrestha
Sr. Vice-Chairperson

क. उद्भव के.सी.
केन्द्रीय युनियन परीषदको संयोजक (उपाध्यक्ष)
Com. Uddhab KC
Coordinator-Central Union Council (VC)

क. चुडामणी जंगली
भौगोलीक संरचना समन्वय कमिटीको संयोजक (उपाध्यक्ष)
Com. Chudamani Jungali
Coordinator-Geographical (VC)

क. हरिदत्त जोशी
केन्द्रीय श्रम सम्बन्ध परीषदको संयोजक (उपाध्यक्ष)
Com. Hari Datta Joshi
Coordinator-Labour Relation Council (VC)

क. उमेश उपाध्याय
महासचिव
Com. Umesh Upadhyaya
Secretary General

क. पेम्बा लामा
उपमहासचिव (महिला)
Com. Pemba Lama
Dy Secretary General

क. विष्णु लम्साल
उपमहासचिव
Com. Bishnu Lamsal
Dy Secretary General

क. जनक चौधरी
उपमहासचिव
Com. Janak Chaudhary
Dy Secretary General

क. रमेश बडाल
सचिव-विदेश
Com. Ramesh Badal
Secretary - Foreign Dept.

क. जितेन्द्र जोन्हे
सचिव-आर्थिक
Com. Jitendra Jonchhe
Secretary - Finance Dept.

क. विदूर कार्की
सचिव-ट्रेड युनियन शिक्षा
Com. Bidur Karki
Secretary - Trade Union Education

क. जितेन्द्र श्रेष्ठ
सचिव-प्रचार
Com. Jitendra Shrestha
Secretary - Publicity

क. दिपक पौडेल
सचिव-सामाजिक सुरक्षा
Com. Dipak Poudel
Secretary - Social Security

क. बालगोपाल थापा
अध्यक्ष-जिफण्ट युवा कमिटी
Com. Balgopal Thapa
Chief - Youth Committee

क. सन्त कुमार राई
अंचल अध्यक्ष-मेची
Com. Santa Kumar Rai
Zonal Chief, Mechi

क. जोगीलाल यादव
अंचल अध्यक्ष-कोशी
Com. Yogi Lal Yadav
Zonal Chief, Koshi

क. त्रिविक्रम ज्ञवाली
अंचल अध्यक्ष-सगरमाथा
Com. Tribikram Gyawali
Zonal Chief, Sagarmatha

क. सुरेन्द्र राई
अंचल अध्यक्ष-जनकपुर
Com. Surendra Rai
Zonal Chief, Janakpur

क. कमलेश भा
अंचल अध्यक्ष-पूर्व नारायणी
Com. Kamallesh Jha
Zonal Chief, East Narayani

क. मधुसुदन खतिवडा
अंचल अध्यक्ष-पश्चिम नारायणी
Com. Madhusudan Khatiwada
Zonal Chief, West Narayani

क. तुलसी शिवाकोटी
अंचल अध्यक्ष-बागमती
Com. Tulasi Shiwakoti
Zonal Chief, Bagmati

क. युवराज पौडेल
अंचल अध्यक्ष-गण्डकी धवलागिरी
Com. Yuvaraj Poudel
Zonal Chief, Gandaki Dhawalagiri

क. हरिबहादुर कार्की
अंचल अध्यक्ष-लुम्बिनी राप्ती
Com. Hari Bahadur Karki
Zonal Chief, Lumbini Rapti

क. केशव राज गिरी
अंचल अध्यक्ष-भेरी कर्णाली
Com. Keshav Raj Giri
Zonal Chief, Bheri Karnali

क. देवबहादुर बम (दीपक)
अंचल अध्यक्ष-सेती
Com. Dev Bahadur Bam
Zonal Chief, Seti

क. धर्मानन्द पन्त
अंचल अध्यक्ष-महाकाली
Com. Dharmanand Panta
Zonal Chief, Mahakali

क. दिनेश राई
औद्योगिक क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Dinesh Rai
Industrial Sectors' Union Council

क. केशवप्रसाद दुवाडी
गार्मेन्ट-कार्पेट सम्बन्ध क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Keshav P. Duwadi
Garment-Carpet & Allied Sectors' UC

क. रामनरेश सिंह
यातायात सम्बन्ध क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Ramnaresh Singh
Transport & Allied Sectors' UC

क. मदन रिमाल
कृषि तथा बगान क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Madan Rimal
Agriculture & Plantation Sectors' UC

क. केदार अर्याल
पर्यटन क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Kedar Aryal
Tourism Sectors' UC

क. नरनाथ लुईटेल
गैरकृषि अनौपचारिक क्षेत्र युनियन परिषद
Com. Nara Nath Luitel
Non-Agriculture Informal Sectors' UC

क. गुणराम आचार्य
शिक्षा, संचार तथा सेवा क्षेत्र यूनियन परिषद शहरी
Com. Gunaram Acharya
Education, Comm. & Service Sectors' UC

क. मोहन नेपाली
अनौपचारिक क्षेत्र यूनियन परिषद
Com. Mohan Nepali
Urban Informal Sectors' UC

क. कमल गौतम
स्वास्थ्य क्षेत्र यूनियन परिषद
Com. Kamal Gautam
Health Sectors' UC

महिला कमिटी / Women Committee

क. मिना चौधरी
Com. Mina Chaudhary

क. सीता लामा
Com. Sita Lama

क. कमला देवी तामाङ
Com. Kamala Devi Tamang

क. सुकमती देवान
Com. Sukamati Dewan

क. मिना शर्मा
Com. Mina Sharma

क. माया गुरुङ
Com. Maya Gurung

क. सुभद्रा उप्रेती
Com. Subhadra Upreti

क. मायादेवी पोडे
Com. Maya Devi Pode

क. मिना गुरुङ
Com. Mina Gurung

क. गुमादेवी आचार्य
Com. Guma Devi Acharya

क. विना श्रेष्ठ
Com. Bina Shrestha

क. बेलीमैया घले
Com. Beli Maiya Ghale

क. मञ्जु थापा मगर
Com. Manju Thapa Magar

क. अरुणा थापा
Com. Aruna Thapa

क. अमला श्रेष्ठ
Com. Amala Shrestha

क. दिपा भण्डारी
Com. Dipa Bhandari

क. विन्दु श्रीवास्तव
Com. Bindu Shreevastav

महाधिवेशनबाट अनुमोदन प्राप्त कमिटीहरू / Committees rectified by the Congress

वरिष्ठ यूनियनकर्मी संजाल / GEFONT Vetran's Network

- क. ओम कोइराला, संयोजक / Com. Om Koirala, Coordinator
क. कवीन्द्रशेखर रिमाल, सदस्यसचिव / Com. Kabindra S. Rimal, Member Secretary
क. गोमा तिमिल्सिना / Com. Goma Timilsina
क. माधव न्यौपाने / Com. Madhav Neupane

जिफन्ट लगानी व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन विशेष कमिटी / GEFONT Special Committee on Investment Management & Promotion

- संयोजक-सचिव, आर्थिक विभाग / Coordinator - Secretary, Finance Dept.
क. बलराम खत्री, सदस्यसचिव / Com. Balaram Khatri, Member Secretary
क. महेन्द्रलाल श्रेष्ठ / Com. Mahendra Lal Shrestha
क. सार्कीमान तामाङ / Com. Sarki Man Tamang
क. सूर्य कुँवर / Com. Surya Kunwar

क. नारायण न्यौपाने / Com. Narayan Neupane

केन्द्रीय श्रम सम्बन्ध परिषद / Central Labour Relation Council

- संयोजक - उपाध्यक्ष / Coordinator - Vice-Chairperson
सदस्यसचिव - उपमहासचिव / Member Secretary - Dy Secretary General
क. डिल्लीबहादुर राना / Com. Dilli Bahadur Rana
क. कृष्ण रिमाल / Com. Krishna Rimal
क. युवराज जिरेल / Com. Yubaraj Jirel
क. माधव पाण्डे / Com. Madhav Pandey
क. अमर यादव / Com. Amar Yadav
क. रेणुका पाण्डे / Com. Renuka Pandey
क. अर्जुन अधिकारी / Com. Arjun Adhikari
क. राम बुढाथोकी / Com. Ram Budhathoki

प्रस्तावहरू

विशेष प्रस्ताव-१

नयाँ नेपाल सुहाउँदो श्रम सम्बन्ध

महाधिवेशन महसूस गर्छ-

- श्रम सम्बन्ध भनेको श्रमिक र रोजगारदाता बीचको स्वार्थमा हुने टक्कर र सहमतिहरूको प्रतिविम्ब हो। यसलाई व्यवस्थापन गर्ने तरिका, मोटामोटी रूपमा ४ कोणबाट बुझ्ने प्रचलन पाइन्छ। पहिलो अवधारणा “श्रमिक-रोजगारदाता बीचको द्वन्द्व, वर्गसंघर्ष”, जस अनुरूसार उद्यमी (वुर्जुवा, पूँजीपति वर्गको अर्थमा) र श्रमिक भनेका ‘बाघ र बाखा’ हुन्। पहिलो वर्ग अर्थात् ‘बाघ’को निषेध बिना दोस्रोको मुक्ति सम्भव छैन। दोस्रो अवधारणाले भन्छ- “रोजगारदाता-श्रमिक बीचको सम्बन्ध पिडक-पीडित” जस्तो हुन्छ। तसर्थ ‘पीडक’ अर्थात् रोजगारदाताले गरेको अत्याचारको भूत ‘पीडित’ अर्थात् श्रमिकहरूको मस्तिष्कबाट नहटेसम्म उनीहरूको मुक्ति संभव छैन। यसको लागि पीडक (रोजगारदाता)ले पीडित (श्रमिक)को कुरा सुन्नै पर्छ, र पीडकले नै पीडितसँग संभौता गर्नुपर्छ। तेस्रो अवधारणामा “उत्पादन प्रक्रियामा पूँजी लगानी गर्ने र श्रम लगानी गर्ने बीच पारस्परिक सहयोग हुन्छ” भन्ने मान्यता राखिन्छ। उनीहरू बीच सापेक्षित सहकार्य (जर्मनीको कोडिटरमिनेशन जस्तै) हुनुपर्नेमा जोड दिइन्छ। यी तीन बाहेकका अवधारणा रोजगारदाता सामु आत्मसमर्पण मात्र हुनसक्छ- जहाँ चर्का कुरा गरेर श्रमिकहरूलाई उराल्ने र आफ्नो निजी लाभमा विकेका श्रमिक नेताले उद्यमीका इसारामा सदस्यलाई नियन्त्रण गर्ने” समेत हुनसक्छ।

- नेपालमा दुई पक्ष बीचको स्वार्थको भिन्नतालाई यसरी चित्रण गर्ने गरिएको छ-

रोजगारदाताको जोड- अनुशासनमा

श्रमिकको दावी- उत्प्रेरणामा

रोजगारदाताको जोड- उत्पादकत्वमा

श्रमिकको दावी- इन्सेन्टीभमा

रोजगारदाताको जोड- बजारको माग र आपूर्तीमा
श्रमिकको जोड- श्रम मापदण्ड लागू गर्नेमा

रोजगारदाताको प्रस्ताव- काममा

श्रमिकको दावी- मर्यादित काममा

रोजगारदाताको जोड- व्यक्तिगत विषयमा

श्रमिकको दावी-सामूहिक विषयमा

रोजगारदाताले श्रमिकलाई लगाउने दोष- कामचोर
श्रमिकले रोजगारदातालाई फर्काउने आरोप- शोषक

- नयाँ नेपालका निमित्त प्रतिष्ठान आधारित सामूहिक सौदावाजीका प्रक्रिया फलदायी र प्रभावकारी हुन सक्तैन भन्ने कुरा विगतको अभ्यासले साबित गरिसकेको छ। अबको सामूहिक सौदावाजीको प्रक्रियामा ट्रेड यूनियन संघहरूको निर्णायक भूमिका जरुरी छ। औद्योगिक स्तरमा सामूहिक सौदावाजीको प्रणालीबाट नै श्रमिकको पक्षमा श्रमबजारमा एकरूपता सम्भव हुन्छ। स्थानीय समस्याहरूमा ट्रेड यूनियन संघहरूको इकाईहरूले भूमिका खेल्ने र समाधान गर्ने तथा राष्ट्रिय स्तरमा भएका औद्योगिक सामूहिक सौदावाजी लागू भए नभएको विषयमा दवावकारी र जुभारु भूमिका खेल्ने बाटो उपयुक्त हुन्छ। यसरी स्थानीय तहमा ट्रेड यूनियन संघ इकाईहरू संवाद र संघर्ष गर्ने, औद्योगिक स्तरमा राष्ट्रिय संघहरू र उद्यमी व्यवसायीका विषयगत संघहरू बीच सामूहिक सौदावाजी हुने तथा महासंघ तहमा राष्ट्रिय सरोकारका नीतिगत विषयमा श्रमिक हितका वृहत एजेण्डामा संघर्ष, छलफल र सम्भौता हुने प्रणाली स्थापना गर्नु पर्दछ।
- श्रम सम्बन्धलाई व्यवस्थित गर्न श्रमविवादहरूको न्यायपूर्ण र छिटो समाधान आवश्यक हुन्छ। ढिलो न्याय दिइनु न्याय

नदिनु सरह हो भन्ने न्यायको सिद्धान्तको समर्थन गर्दा अदालतीय व्यवस्था र श्रम अदालतको वर्तमान अभ्यास श्रमिकहरूको लागि र श्रम विवादको प्रभावकारी समाधानका लागि अपर्याप्त सावित भएको छ। तसर्थ श्रम विवादहरूको छिटो छरितो र न्यायपूर्ण समाधानद्वारा असल श्रम सम्बन्ध सुनिश्चित गर्न त्रिपक्षीय सहमतिमा आधारित संरचना भएको निष्पक्ष राष्ट्रिय श्रम आयोगको गठन र संचालनमा हुनुपर्छ। राजनीतिक ढङ्गको नभई संवैधानिक र अधिकार सम्पन्न अर्ध न्यायिक निकायको रूपमा यसको गठन हुनुपर्दछ। यसै आयोगले तोक्ने ट्रेड यूनियन प्रतिनिधिद्वारा प्रभावकारी श्रम निरिक्षण प्रणाली लागू गरिनु पर्दछ।

- हाल जारी श्रम कानून सुधारको प्रक्रियालाई श्रमिक हितको मूल गन्तव्यमा पुऱ्याउन श्रम ऐन र ट्रेड यूनियन ऐनमा संशोधन तथा नयाँ ऐनको रूपमा सामाजिक सुरक्षा ऐन बनाउन र कार्यान्वयन गराउनु पर्दछ।

तसर्थ महाधिवेशन आह्वान गर्दछ-

- संयुक्त ट्रेड यूनियन समन्वय केन्द्र भित्रका सबै महासंघहरूलाई संयुक्त रूपमा नै भूमिका निर्वाह गर्न हार्दिक आह्वान गर्दछ।

विशेष प्रस्ताव-२

सामाजिक रूपान्तरणको लागि विशेष प्रस्ताव

ट्रेड यूनियन आन्दोलन आमरूपमा चार अधिकार - कामको अधिकार, ज्यालाको अधिकार, समानताको अधिकार र स्वतन्त्रताको अधिकारका लागि सङ्घर्षरत छ। यी चारवटै अधिकारका विषयहरू एकआपसमा जोडिएका सामाजिक रूपान्तरणका विषयहरू पनि हुन्। राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक द्वन्द्वको सम्बोधन सामाजिक रूपान्तरणले मात्र हुन सक्छ। राज्य-समाज-अर्थतन्त्रको पुनर्संरचना गरी स्रोत, शक्ति अवसरमा सबै नागरिकहरूको समान तथा न्यायपूर्ण पहुँच स्थापित गर्नु नै सामाजिक रूपान्तरणको मूल अभिष्ट हो।

तसर्थ,

- लैङ्गिक समानताको पक्षमा दृढतापूर्वक उभिएर सामाजिक रूपान्तरणको प्रक्रियामा महिला श्रमिकहरूको

भूमिकालाई अधिकतम प्रभावकारी बनाउन सबै महिला घटकहरू र संरचनाहरूलाई परिचालित गर्न;

- सबैखाले उत्पीडन र सामाजिक भेदभाव विरुद्ध अभियानहरू सञ्चालन गर्न र अरु क्षेत्रका अधिकारकर्मीहरूसँग पनि सहकार्य गर्न;
- न्यायपूर्ण र शोषणमुक्त नेपाली समाज जहाँ श्रमजीवीहरूको सम्मान र समृद्धि अधिकतम हुन्छ, त्यो लक्ष्यसम्म पुग्नका लागि समाजवादको बाटोतर्फ अग्रसर हुन सम्पूर्ण श्रमिक जनताका बीचमा जागरण अभियानका कार्यक्रमहरू लैजान

यो महाधिवेशन आह्वान गर्दछ।

विशेष प्रस्ताव-३

नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघ र पेशागत महासंघ, नेपाल बीच एकीकरणको प्रस्ताव

यो महाधिवेशन ठहर गर्दछ,

- पेशागत महासंघ, नेपाल र नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघ दुई अलग-अलग पृष्ठभूमि र ऐतिहासिक आवश्यकतामा स्थापित र विकसित भएका ट्रेड यूनियन केन्द्रहरू हुन्। मूलतः निजामती र सार्वजनिक संस्थान जस्ता सेवा क्षेत्रमा कार्यरत पेशाकर्मीहरू

पेशागत महासंघको छाताभित्र र मूलतः निजी लगानीका कृषि, उत्पादन र सेवाका अन्य क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिकहरू जिफन्टको छाता भित्र आ-आफ्नै किसिमबाट स्वतन्त्रढंगले क्रियाशील रहँदै आएका छन्। यी दुवै संगठन उस्तै राजनीतिक-वैचारिक मार्गदर्शनमा परिचालित छन्।

- लोकतन्त्रको स्थापनासँगै परिस्थिति फेरिएको छ। अलग-अलग रूपमा नभएर सिंगो श्रम क्षेत्रलाई समेट्ने एउटै ट्रेड यूनियन महासंघ आजको ऐतिहासिक आवश्यकता बन्न पुगेको छ।

महाधिवेशन जोड दिन्छ,

- यो ऐतिहासिक आवश्यकता पूरा गर्न उस्तै राजनीतिक वैचारिक मार्गदर्शनमा अब निर्माण हुने एकीकृत महासंघ, आमसदस्य र श्रमिकहरूमा नयाँ उर्जा संचार गर्ने मूलधारका यी दुई महासंघहरू मिली स्थापना भएको विशाल तर विस्कलै “नयाँ महासंघ” को रूपमा निर्माण गर्नुपर्छ।
- यो सिंगो श्रम क्षेत्रमा सबै प्रकृतिको रोजगार सम्बन्धमा कार्यरत सम्पूर्ण पेशाकर्मी/श्रमजीवी वर्गलाई प्रतिनिधित्व गर्ने ट्रेड यूनियनहरूको एकीकृत महासंघ हुनेछ। जसले आफ्नो नीति कार्यक्रम निसर्त मान्ने कुनैपनि पृष्ठभूमि वा विचारबाट स्थापित गतिशील

तथा लोकतान्त्रिक ट्रेड यूनियन फेडरेशनहरूलाई आबद्ध गर्नुपर्छ।

- “नयाँ महासंघ” सरकार, उद्योगी-व्यवसायी, आर्थिक, धार्मिक वा अन्य कुनै पनि प्रकृतिको बाह्य प्रभावबाट पूर्णरूपमा स्वतन्त्र “श्रमजीवी वर्गको- श्रमजीवी वर्गद्वारा- श्रमजीवी वर्गका लागि” स्थापित महासंघ हुनेछ। यसले सम्पूर्ण पेशाकर्मी/श्रमिकहरूको आधारभूत अधिकार र मर्यादाको सुनिश्चितताको लागि निरन्तर संघर्षरत रहँदै देशको समग्र राजनीतिमा श्रमजीवी वर्गको प्रभाव स्थापित गर्न रचनात्मक र दवावमूलक गतिविधिहरू संचालन गर्नुपर्छ।
- सशक्त राष्ट्रिय ट्रेड यूनियन आन्दोलन विकसित गर्न यसले “सबैसंग सहकार्य”को नीति लिई र एकल यूनियनको रूपमा “संयुक्त छाता ट्रेड यूनियन”को निर्माण गर्न प्रतिबद्ध रहनु पर्छ।

विशेष प्रस्ताव-४

एकल यूनियन निर्माण सम्बन्धी प्रस्ताव

अझै पनि राज्यको चरित्र पूँजीपक्षीयतामै ढल्किएको र राज्य श्रमिक पक्षीय हुन नसकेको यथार्थलाई यो महाधिवेशन पुनः स्मरण गराउन चाहन्छ। तसर्थ;

- राज्यको चरित्र परिवर्तन गरी श्रम र पूँजीबीच समानताको व्यवहार गर्ने बनाउनु;
- राज्यका नीति, कार्यक्रम र बजेटमा श्रमिक वर्गको पहुँच र प्रभावलाई सुनिश्चित गर्न तथा स्वामित्व दिन;
- राजनीतिक-वैचारिक मतभिन्नताहरू हुँदाहुँदै पनि श्रमबजार र श्रमिकका एजेन्डामा एउटै आवाज र सहकार्य सुनिश्चित गर्न;
- सिङ्गो राष्ट्र-समाज-अर्थतन्त्रलाई श्रमिकमुखी समाजवादको बाटामा दृढताका साथ डोर्‍याउन र
- भविष्यमा एउटै ट्रेड यूनियन महासंघ बन्न सक्ने आधार निर्माण गर्न;

यो महाधिवेशन-

- विगतका हाम्रा अभ्यास, अथक प्रयत्न र प्रतिबद्धताहरूको परिणाम स्वरूप गठन गरिएको संयुक्त ट्रेड यूनियन समन्वय केन्द्रलाई वृहत् एकल ट्रेड यूनियन छाताका रूपमा सशक्त र क्रियाशील बनाउनु पर्ने कुरामा पुनः जोड दिन्छ।
- संयुक्त ट्रेड यूनियन समन्वय केन्द्र सञ्चालनका लागि प्रस्तावित आचार संहिताको अनुमोदन गर्दछ।
- हाम्रो महासंघको समेत संलग्नता र अग्रसरतामा ट्रेड यूनियन महासंघहरूबीच भएका विभिन्न सहमतिहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवाहन गर्दछ।

विशेष प्रस्ताव-५

विश्वव्यापी आर्थिक संकट, राष्ट्रिय उर्जा संकट र रोजगारी विषयमा विशेष प्रस्ताव

गहिँरिदै गइरहेको विश्वव्यापी आर्थिक संकट विश्वव्यापीकरणको रूपमा आक्रामक ढंगले अघि बढेको आधुनिक वित्त-पूँजीवाद

र क्यासिनो पूँजीवादको मूर्त परिणाम हो। वित्तीय र बैकिङ्ग क्षेत्रबाट शुरु भएको यो अमेरिकी संकटले आर्थिक संकटको

रूपमा विश्वव्यापी आकार लिंदै हाल रोजगारी संकटको रूपमा विश्वकै श्रमिक वर्गलाई शिकार बनाएको छ । बेल-आउटका नाममा सम्पन्न विश्वका राष्ट्रिय सरकारहरू पूँजीपतिहरूलाई राज्यका स्रोत खन्याइरहेछन् र तिनै कम्पनीलाई जोगाउन करदाता नागरिकको पैसा दुरुपयोग गरिरहेछन् ।

यो महाधिवेशन वेरोजगारीले पीडित हुँदै गएको श्रमिक जनसंख्याको पक्षमा समेत बेल-आउट कोषहरू सोभै परिचालन गर्न आग्रह गर्दछ । तथा यसका लागि ट्रेड युनियनका अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रीय केन्द्रहरू, विषयगत अन्तर्राष्ट्रिय संघहरू र राष्ट्रिय महासंघहरूको परामर्शमा मात्र अधि बढ्न आह्वान गर्दछ । ट्रेड युनियन आन्दोलनलाई उपेक्षा गरेर लिइएका कदमहरू संकट समाधानमा प्रभावकारी हुन सक्तैनन् भन्ने विश्वास यो महाधिवेशन प्रकट गर्दछ ।

विश्वव्यापी आर्थिक संकटको परिणाम स्वरूप वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपाली श्रमिकहरूको रोजगारीको अवस्था अझ डरलाग्दो हुनसक्ने खतराप्रति राज्य र राजनीतिक दलहरूलाई गम्भीर हुन तथा कुटनीतिक निकायहरूबाट संरक्षणको नीति लिन आग्रह गर्दछ । साथै देशभित्र लगानी घट्ने, निर्यात घट्ने प्रतिष्ठानहरू बन्द हुने, पर्यटन उद्योगमा हुन सक्ने थप ह्रासले रोजगारी अझ घटेर जाने खतराप्रति समयमै सचेत हुन सरकारलाई आह्वान गर्दछ । यस संगै पेट्रोलियम पदार्थ आपूर्तिमा आइरहने बारम्बार संकट र विद्युत उर्जाको संकटले पनि हाम्रो अर्थव्यवस्थामा आर्थिक गतिविधिहरू माथि गम्भिर आघात पुऱ्याइरहेको छ । हप्तामा ९६ घण्टाको विद्युत कटौतीको मारले उद्योग व्यवसाय र सेवा मात्र होइन आम नागरिकको सामान्य जीवन पनि चरम कठिन अवस्थामा छ ।

सरकारले विद्युतीय संकटको घोषणा गरेको छ, तर संकट समाधानको लागि कुनै प्रभावकारी कदम उठाएको छैन । ८,८०० मेघावाटको सम्भाव्यता भएपनि उत्पादन अहिने ३५६ मेघावाटमा

सिमित छ । कुल विद्युत उर्जाको माग हेर्दा बिहानी ५०० मेघावाट , दिउँसो ४३० मेघावाट र बेलुकी ७७० मेघावाट रहेको छ । हरेक वर्ष यो मात्र १०% ले बढ्दै गइरहेको छ । उत्पादन हुने भनिएको ३५६ मेघावाट पनि विभिन्न थरि चुहावटले वास्तविक उपभोगमा हिसाब गर्दा २८६ मेघावाटमा सिमित भएको देखिन्छ । यसले गर्दा प्रतिकूल असर उत्पादन, आर्थिक गतिविधि र रोजगारीमा असहनीय भइसकेको छ । तर सरकार राज्यका निकायहरू र राजनीतिक दलहरूको प्रतिबद्धता ओठ र कागजी अक्षरहरूमा मात्र सिमित रहेको तितो यथार्थप्रति यो महाधिवेशन खेद व्यक्त गर्दछ । आर्थिक एजेण्डा र आर्थिक समानताको वर्गीय विषयको निरन्तर उपेक्षा गरेर राष्ट्रलाई कुनै गन्तव्यमा पुऱ्याउन सकिदैन भन्ने खबरदारी पनि नागरिक समाज, राज्य र राजनीतिक दलहरूलाई गर्न चाहन्छ ।

यसर्थ, यो महाधिवेशन-

- विश्वव्यापी आर्थिक संकटका दुष्प्रभावहरूबाट प्रवासी नेपाली श्रमिक र स्वदेशमा कार्यरत नेपाली श्रमिकहरूको रोजगारी लाई सुरक्षित गर्न;
- उर्जा संकटको यथाशीघ्र समाधान खोज्न;
- रोजगारीका ठूला आयोजनाहरूको शुरुवात गर्न;
- श्रमिक वर्गलाई राहत र सामाजिक सुरक्षाको प्याकेज तत्कालै घोषणा गर्न एवं कार्यान्वयन गर्न गराउन नेपाल सरकारसंग माग गर्दछ ।
- यो संकटलाई “अवाञ्छित लाभको अवसरमा बदल्ने” गरी तालाबन्दी, निष्कासन जस्ता विधिमा नजान र ट्रेड युनियनसंग परामर्श र सहकार्य गरी संकटको निकासतर्फ अग्रसर हुन उद्यमी व्यवसायी तथा रोजगारदाताहरूलाई आह्वान गर्दछ ।

विशेष प्रस्ताव-६

पर्यावरणीय समस्या सम्बन्धी विशेष प्रस्ताव

यो महाधिवेशन चासो व्यक्त गर्दछ-

- प्रदुषणका विविध रूप, जनसंख्या दृष्टिले प्रकृतिसंग यसको असन्तुलन र जलवायु परिवर्तन आम विश्व मानव समाजका लागि अत्यन्त गम्भीर विषय बनेको छन् । ट्रेड युनियन आन्दोलन र ट्रेड युनियन संगठनहरू पनि बहुसंख्यक श्रमजीवी जनताको जीवनमा प्रतिकूल असर उत्पन्न गर्ने

यी पर्यावरणीय समस्याप्रति उदासिन रहन सक्तैनन् । वन विनास, खानेपानी संकट, वर्षाको असन्तुलन, बाढी पैरो, हिमतालहरू फुट्ने खतरा, हिम ढिक्काहरू पगिएर उत्पन्न प्राकृतिक विपदहरू लगायत पर्यावरणीय कारणहरूबाट पैदा हुने रोग र महामारीहरूको पहिलो र मारक असर नेपाली श्रमजीवीहरूले नै भोग्नु पर्ने कटु यथार्थ छ ।

यो महाधिवेशन आग्रह गर्दछ-

- बहुदल गडरहेको पर्यावरणीय संकटले ग्रामीण र शहरीया दुवै क्षेत्रका श्रमिकहरूको जीवन, रोजगारी र स्वास्थ्यमा भ्रम थपिदै गएका प्रतिकूल असरहरूप्रति श्रमजीवी वर्ग सावधान र सजग रहनु पर्छ ।

- राज्य र राजनीतिक दलहरूले पर्यावरणीय समस्या र जलवायु परिवर्तनका विषयमा सूक्ष्म अध्ययन अनुसन्धान गर्न तथा प्रतिकूल असरलाई न्यून गर्न अपनाउनु पर्ने विधिहरू समयमै अवलम्बन गर्नु पर्छ ।

विशेष प्रस्ताव-७

नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघ र दलीय संलग्नता

महाधिवेशन महसुस गर्दछ-

- नेपालमा ट्रेड यूनियन आन्दोलन र राजनीतिक दलको बीच कस्तो सम्बन्ध हुनुपर्छ भन्नेमा भिन्न भिन्न मत छन् । केही दलहरू आफू नजिकको ट्रेड यूनियनको मूल नीति मात्र नभएर नेतृत्वसम्म पार्टीको सम्बन्धित निकायको निर्णय बमोजिम हुनुपर्ने मत राख्छन् । केही दलहरू ट्रेड यूनियन आन्दोलनको दल र राजनीतिसंग “साइनो” नै हुन नहुने मतमा छन् । कतिपय दलहरू ट्रेड यूनियन आन्दोलन पार्टीको फराकिलो नीतिगत दायरामा गैर पार्टी सदस्यहरूलाई समेत समेटेर स्वायत्त रूपमा परिचालित हुनुपर्नेमा जोड दिन्छन् ।
- नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघले आम रूपमा दलहरूसँग ‘संरक्षक-संरक्षित’ वा ‘स्थायी विपक्षी’को सम्बन्धको सट्टा उनीहरूको गुणको आधारमा समर्थन तथा सहयोग गर्ने र दोषको आधारमा आलोचना, चेतावनी र

विरोधसम्मको व्यवहार गर्नेछ । तर यसले “क्रान्तिकारी” देखाउन ‘सत्तामा जानेको विरोध गर्ने र विपक्षमा रहनेको समर्थन गर्ने’ वा “व्यावहारिक” देखिन ‘सत्तामा रहेकासँग मिलेमतो गर्ने र बाहिर रहेकाप्रति उदासिनता देखाउने’ जस्तो व्यवहार गर्ने छैन ।

त्यसैले महाधिवेशन ठहर गर्दछ-

- ट्रेड यूनियन आन्दोलनले समान आदर्श, विचार, लक्ष्य र कार्यक्रम बोकेको राजनीतिक दलको वैचारिक नेतृत्वमा असल सहयात्रीको सम्बन्ध राख्नेछ । महासंघमा रहेका गैरपार्टी सदस्यहरूको आफूखुसी दल रोज्ने, भोट हाल्ने, समर्थन वा आलोचना गर्ने अधिकारको सम्मान गर्दै उनीहरूलाई आफूले बोकेको लक्ष्य, ध्येय र आदर्शमा सहमत गराउँदै श्रमिक वर्गको बर्चश्व विस्तार गर्ने छ ।

विशेष प्रस्ताव-८

नेपालको भावि संविधानका सम्बन्धमा प्रस्तावहरू

यो महाधिवेशन-

नेपाली जनताले सदियौंदेखि गरेको बलिदानपूर्ण संघर्षलाई स्मरण गर्दै, सार्वभौमसत्ता र राजकीय सत्ता निहित हामी नेपाली जनताको तर्फबाट जारी गरिने सम्बन्धानमा

- सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक क्षेत्रमा विद्यमान विभेदको अन्त्य;
- प्रेस स्वतन्त्रता सहित प्रत्येक नेपाली नागरिकको आधारभूत मानव अधिकार र श्रमिक अधिकारको प्रत्याभूति,

- स्वतन्त्रता र समानताको आधारमा नेपाली जनता बीच एकता कायम गरी वालिग मताधिकार, आवधिक निर्वाचन, गणतन्त्रात्मक तथा प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय व्यवस्थाको सुदृढीकरण,
- स्वतन्त्र, सक्षम, निष्पक्ष र जवाफदेही न्यायप्रणालीको स्थापना गरी संवैधानिक सर्वोच्चता र कानूनी राज्यको अवधारणा,
- अखण्ड र अविभाज्य नेपालको राष्ट्रिय एकतालाई अक्षुण्ण राख्दै स्थानीय तहवाटै शासन संचालन गर्न

तथा राज्यले जनतालाई प्रदान गर्ने सेवामा पहुँच सहज पार्न केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय सरकार सहितको सघियता,

- वर्ग आधारित लैङ्गिक, जातीय-जनजातीय-क्षेत्रीय समावेशीकरण र;
- सार्वजनिक, सहकारी तथा निजी क्षेत्र आधारित सुदृढ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको निर्माण जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको प्रस्तावना सहितको,

मजदुर तथा श्रमजीवी वर्गको सम्मान र उनीहरूको समृद्ध जीवनको लागि समाजवाद स्थापना गर्ने लक्षलाई साकार पार्न नेपालको नयाँ संविधान तोकिएको समय भित्रै जारी गराउन सिङ्गो श्रमशक्तिलाई परिचालित गर्न नवनिर्वाचित राष्ट्रिय कमिटीलाई आह्वान गर्दछ ।

यो महाधिवेशन जोड दिन्छ-

- प्रत्येक व्यक्तिले सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने व्यवस्था गरी मृत्युदण्ड निषेध गर्ने;
- विचार र अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, बिना हात-हतियार शान्तिपूर्वक भेला हुने स्वतन्त्रता, नेपालको कुनै पनि प्रदेश वा भागमा आवत-जावत र बसोबास तथा आफ्नो पेशा-उद्योग-व्यवसाय र रोजगारीको स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गर्ने;
- राजनीतिक दल वा संघ संस्था खोल्ने स्वतन्त्रता; संवैधानिक ग्यारेन्टी गरिनु पर्दछ ।
- धर्म, वर्ण, लिंग, जात, जाति, भाषा, वैचारिक आस्था, वैवाहिक अवस्था, लैङ्गिक पहिचान, शारीरिक अशक्तता वा तीमध्ये कुनै कुराको आधारमा भेदभाव नहुने कुराको ग्यारेन्टी;
- महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मजदुर, किसान, शारीरिक वा मानसिक अशक्तता भएका व्यक्ति, पिछडिएको वर्ग, बालक, वृद्ध वा यस्तै अवस्थामा रहेका व्यक्तिको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासको लागि कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गर्न र आवश्यकताको आधारमा सकारात्मक विभेद गर्न सकिने गरी

समानताको हक कायम गरिनु पर्दछ ।

- प्रत्येक नागरिकलाई उपयुक्त आवासमा पहुँचको अधिकार;
- प्रत्येक नागरिकलाई निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा;
- निःशुल्क र अनिवार्य माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा पाउने र उच्च शिक्षामा पहुँच;
- प्रत्येक नागरिकलाई रोजगारीको हक स्थापित गरी बिना भेदभाव रोजगारीमा अवसर;
- प्रत्येक जेष्ठ नागरिकलाई भत्ता, गर्भवती नागरिकलाई प्रसूति भत्ता, शारीरिक वा मानसिक रूपमा अशक्त प्रत्येक नागरिकलाई अशक्त भत्ता र रोजगारी समाप्त भएको कुनै पनि श्रमिकलाई बेरोजगारी बीमा प्रणालीबाट संरक्षण प्राप्त गर्ने हक;

जस्ता आधारभूत सामाजिक सुरक्षाको हकको ग्यारेन्टी गरिनु पर्दछ ।

महाधिवेशन प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ-

- कुनै पनि व्यक्तिलाई बेच-विखन गर्न वा दास बनाउन र बलपूर्वक श्रममा लगाउन बन्देज गरिनु पर्दछ ।
- प्रत्येक श्रमिकलाई उचित श्रम अभ्यासको हक;
- प्रत्येक श्रमिकलाई कानूनद्वारा निर्धारित न्यूनतम ज्याला र सेवाको न्यूनतम शर्त भन्दा कम हुने गरी काममा लगाउन वा रोजगार सम्भौता गर्न निषेध गर्ने र;
- अठार वर्ष उमेर पुरा नभएका कुनै पनि बाल-बालिकालाई कारखाना, खानी वा जोखिमपूर्ण काममा लगाउन वा सेना, प्रहरी वा द्वन्द्वमा प्रयोग गर्न रोक लगाउने जस्ता शोषण विरुद्धको हक कायम गरिनु पर्दछ ।

महाधिवेशन ठहर गर्दछ-

- प्रत्येक श्रमिकलाई आ-आफ्ना हक हितको रक्षाको निमित्त संगठित हुने र ट्रेड युनियन खोल्ने, सामूहिक सौदावाजीमा भाग लिने;
- श्रम विवाद समाधानको एउटा विकल्पको रूपमा हडताल आह्वान गर्ने;

- महिला र पुरुष श्रमिक बीच “समान कामका लागि समान ज्याला” र;
- नियमित वा अनियमित प्रकृतिको काममा संलग्न सबै श्रमिकहरूलाई सामाजिक सुरक्षाको हक जस्ता श्रम सम्बन्धी हकको ग्यारेन्टी गरिनु पर्छ।

महाधिवेशन जोड दिन्छ-

- पैत्रिक सम्पत्तिमा छोरा र छोरीलाई समान हक र प्रत्येक महिलालाई प्रजनन स्वास्थ्य तथा प्रजनन सम्बन्धी हक;
- कुनै पनि महिला विरुद्ध हुने हिंसाजन्य कार्य निषेध गरी दण्डनीय बनाउने;
- प्रत्येक बाल-बालिकालाई आफ्नो पहिचान तथा नामको र पालन पोषण, आधारभूत स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने;
- प्रत्येक व्यक्तिलाई गुणस्तरीय वस्तु र सेवामा समान पहुँच, उपयोग र उपभोगको र यस्तो सेवाबाट पीडित उपभोक्तालाई क्षतिपूर्तिको हक हुनुपर्छ।

व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र शासन प्रणालीको सम्बन्धमा महाधिवेशन जोड दिन्छ-

- संघीयतामा आधारित समावेशी चरित्रको शासन व्यवस्था;
- राष्ट्र, राष्ट्रियता र सामाजिक एकताको प्रतीकको रूपमा रहने गरी राष्ट्रपतिको व्यवस्था;

- जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको व्यवस्था;
- केन्द्रमा दुई सदनात्मक व्यवस्था; प्रदेश र स्थानीय तहमा एक सदनको व्यवस्था;
- केन्द्र-प्रदेश-स्थानीय सरकार गरी तीन तहको शासन व्यवस्था; सर्वोच्च-प्रदेश-जिल्ला-स्थानीय अदालत गरी चार तहको न्यायपालिका;

यो महाधिवेशन जोड दिन्छ -

केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहको निर्वाचित जनप्रतिनिधि संस्था / सदनमा समावेशीकरण गर्दा १५ प्रतिशत मजदुर प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नु पर्छ। नागरिक र श्रम अधिकारका सबै पक्षलाई सुनिश्चित गर्न राज्यका सबै निकायहरूमा श्रमिक सहभागिताका लागि ट्रेड यूनियनहरूको प्रतिनिधित्वको व्यवस्था हुनु पर्दछ।

यो महाधिवेशन माग गर्दछ -

श्रम सम्बन्धी सबै विवाद हल गर्न संवैधानिक रूपमै राष्ट्रिय श्रम आयोगको व्यवस्था गरिनु पर्छ।

यो महाधिवेशन आव्हान गर्दछ -

सामाजिक सुरक्षा सहितको श्रमिकको हकको ग्यारेन्टी, नीति निर्माणका सबै तहमा श्रमिक प्रतिनिधित्व र श्रम आयोगको संवैधानिक प्रत्याभूति गर्ने काममा आम मजदुर तथा श्रमजीवी वर्गलाई परिचालित गर्न नवनिर्वाचित राष्ट्रिय कमिटीले सक्रिय भूमिका खेल्नु पर्छ।

विशेष प्रस्ताव-९

विशेष आर्थिक क्षेत्रप्रति हाम्रो दृष्टिकोण

यो महाधिवेशन महसूस गर्दछ-

- विश्वव्यापीकरण पछि विभिन्न देशका सरकारहरूले आर्थिक क्षेत्रलाई आर्थिक वृद्धिदर व्हात्तै बढाउने; विदेशी प्रत्यक्ष लागानी आकर्षित गर्ने र विना अवरोध खास खालका वस्तुको उत्पादन व्यापक गर्ने साँचो रूपमा उछालेका छन्।
- श्रमिकलाई “आफ्नो इच्छा बमोजिम विना झन्झट ‘राख्न र हटाउन’, यूनियन हुनै नहुने- भइ हालेमा विरोध प्रदर्शन, अवरोध र हडताल गर्ने जस्ता यूनियन अधिकारमा बन्देज

लगाउन र करारमा श्रम जस्ता श्रम सम्बन्ध अभ्यास गर्न उद्यमीहरू यसको पक्षमा रहेका छन्।

- सिङ्गो श्रम क्षेत्रमा छाडा पूँजीवाद लागू गर्दा हुने विद्रोह र बदनामीबाट बच्न र “सिमित क्षेत्रमा” स्थापीत उद्योगहरूमा अनियन्त्रित ढंगले श्रम शोषणलाई वैधता दिन सरकारहरू उद्यमीको समर्थनमा विशेष आर्थिक क्षेत्रहरू स्थापना तम्सिएका हुन्।

महाधिवेशनको ध्यानकर्षण भएको छ-

- नेपाल सरकारले स्थापनाको लागि पहल गरिरहेको- विशेष आर्थिक क्षेत्र (एसइजेड), निर्यातमूलक आर्थिक क्षेत्र (इपिजेड), विशेष व्यापारिक क्षेत्र (एसविजेड) र पर्यटन प्रवर्धन क्षेत्र (टिइजेड) लाई ट्यारिफ (कर), फि वा ट्याक्स लगाउने सन्दर्भमा विदेशी भूमी सरह कै व्यवहार गर्ने; आर्थिक क्षेत्र भित्रका उद्योग-व्यवसायमा ५ वर्ष सम्म सत प्रतिशत आयकर छुट र त्यसपछि ५० प्रतिशत आयकर छुट दिने; उद्योगहरूको लाइसेन्स ३० वर्ष सम्म मान्य हुने र उत्पादनको ९५ प्रतिशत निर्यात गर्नुपर्ने बताएको छ।
- श्रमिकहरूको प्रतिनिधित्व नरहेको विशेष आर्थिक क्षेत्र सञ्चालन गर्ने शक्तिशाली बोर्डले ज्याला/पारिश्रमिक तोक्ने, स्वास्थ्य, सुरक्षा, कार्यघन्टा, कल्याणकारी व्यवस्था जस्ता कुराहरूको निर्णय गर्ने, कानूनमा उल्लेख नभएको कुरा तोक्ने, श्रम विवाद हल गर्न एउटा म्यानुअल बनाउने र त्यसै अनुरूप गुनासाहरूको सुनवाइ गर्ने आदि जीकिर गरेको छ।

तसर्थ, महाधिवेशनको ठहर छ-

- श्रमिकको भाग्यको फैसला उसका प्रतिनिधि नरहेको कुनै पनि निकायले गर्ने कुराको विपक्षमा नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघ रहनु पर्छ। विशेष आर्थिक क्षेत्र वा कुनै पनि मोडलको आर्थिक क्षेत्रमा निम्न कुरा हुनै पर्ने अडानमा जिफन्ट रहनु पर्छ-
- “काम तथा ज्याला” को अधिकार मात्र हैन प्रत्येक श्रमिकलाई मर्यादित कामको हक हुनुपर्छ।
 - आइएलओको कामका अधिकार सम्बन्धि घोषणा सहित बाँधा वा बलपूर्वक लगाइने सबै प्रकारका श्रम माथि प्रतिबन्ध (अभिसन्धि नं. २९ र १०५) लगाउने; संगठन स्वतन्त्रता र सामूहिक सौदावाजीको अधिकार (अभिसन्धिहरू नं. ८७ र ९८) दिने; बालश्रम अन्त्य गर्ने र निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्यको प्रभावकारी उपाय अपनाउने (अभिसन्धिहरू (नं. १३८ र १८२); महिला र पुरुष बीच ज्यालामा रहने गरेको असमानता अन्त्य गर्ने र जाति, लिंग, धर्म, राजनीतिक आस्था, जन्मको उत्पत्ती वा राष्ट्र आदिको आधारमा राज्यले श्रमिक बीच भेदभाव गर्न प्रतिबन्ध लगाउने (अभिसन्धिहरू नं. १०० र १११) कार्यान्वयन गर्नु पर्छ।

विशेष प्रस्ताव-१०

महासंघ स्थापनाको २० औं वार्षिकोत्सव

यस वर्ष नेपाल ट्रेड यूनियन महासंघको बीसौं वार्षिकोत्सव परेकाले भव्यताका साथ विविध कार्यक्रम सहित मनाउन यो महाधिवेशन जिफन्ट राष्ट्रिय कमिटीलाई निर्देशन गर्दछ।

Resolutions adopted by GEFONT - Fifth National Congress

Special Resolution -1

Congress realize

- The Labor relation is the reflection of the conflicts and negotiations between the employers and workers. Generally, we suppose to manage it in four ways. First, is the tough class struggle between workers and employers generally described as Tiger and Goat relation negating each other and no negotiation. Second is the relation between workers and employers as oppressed and oppressors, where the liberation of workers is not possible without removing the fear from the mind of the employees, where oppressors should come to compromise and negotiate with oppressed. Third is the assumption of support to each other by employers and workers as labour investors and capital investors to be understood as the concept of codetermination in German industrial relation. The fourth is the surrender of workers to the employers.
- In Nepal we can describe the difference of interest of these two groups

Employers' emphasis	Workers' emphasis
Discipline	Motivation
Productivity	Incentives
Demand and supply of products	Implementation of labour standard
Work	Decent Work
Individual bargaining	Collective action
Employers blame Workers as lazy	Workers blame employers as exploiters

Congress declares,
In new Nepal, From the previous practices it is proved that the process of collective bargaining based on enterprises have not been fruitful and effective. In the process of collective bargaining, the role of the trade unions federations should be decisive. It will be more practical & effective if the plant level units of trade union Federations play the role to solve the problem in local level and monitor and pressurise to implement national level collective bargainings. In order to create uniformity in Labour market, industrial bargaining system based sectoral trade union federation of national level. Hence we should establish a system of local issue dialogue by plant level trade unions, national level bargaining by federations and policy discussion by confederations.

- In order to solve the labor disputes quickly and fairly, constitutional and powerful National Labour Commission should be formed and effectively operated in functioning. The Commission should be formed under tripartite consensus, appointed by the president of the Democratic Republic Nepal.

So the CONGRESS APPEALS-
to all Confederations of Joint Trade Union Coordination Centre to play the role jointly in these issues.

Special Resolution -2

AGENDAS OF SOCIAL TRANSFORMATION

Generally Trade unions Movement is struggling for four of Rights- Right to Work, Right to Wages, Right to Equality and Right to Freedom. These are all inter-related to issues in process of transformation. Political, Economic and Social conflict can be addressed by only Social transformation. The main objective of social transformation is to ensure access with equity and justice in power, opportunity and resources for all citizen by re-structuring state-society-economy.

Therefore this congress appeals
to mobilize all federations and structures to make women's role more effective in the process of Social transformation.

- To launch the movement against all kinds of abuses and social discrimination also in coordination with right activists of outside the trade union movement.
- To build awareness among working people for socialism as the goal where the society will maximize dignity and justice to the working people.

Issue of Unification between General Federation of Nepalese Trade Unions and Confederation of Nepalese Professional

This Congress comes to the conclusion

- Confederation of Nepalese Professionals and GEFONGT are the trade Union centres established and developed in two separate background and historical need. Professionals working in the Public services and Public enterprises in CoNEP and workers from enterprises of private investment, manufacturing, agriculture and other sectors in GEFONGT are active independently. These two Organisations are moving ahead in similar political/ideological vision.
- The context has changed along with the establishment of Loktantra. The historical need now is the single confederation instead of separate go-ahead. One trade Union not separate to move whole labour sector.

Congress pays emphasis

- To fulfill the historical demand, let us establish by

merging two mainstream confederations into one large & completely “New confederation”.

- This will be the Unified confederation of all trade unions who represents all professional and working class people and organize all who accept the policy and programme.
- “New Confederation” will be the organization “of working class”-for working class’-by working class free from any pressure /influence of government, employers, economic, religious and other outside forces. This Confederation should be committed to go into lobbying/advocacy work to ensure the fundamental rights and dignity and to initiate/lead creative & pressurising activities.
- This confederation should be committed to unite all and to form the single Union as “Joint umbrella of Trade unions”.

Special Resolution -4

Agenda for single union

The congress reemphasizes that the character of the state is still capital-tilted and not in favour of workers, so the congress indicates towards the need for,

- equal treatment to and balanced behaviour with labor and capital by changing the nature of the state
- access of working class in the policies, programs and national budget of the state.
- one voice of worker and coordination among trade unions for labour market agenda.
- lead nation-society-economy to move forward towards workers oriented socialism with full determination.

- To develop the foundation for single trade union confederation.

And hence the Congress,

- reemphasizes to develop Joint Trade Union Coordination Centre as the wider powerful and active umbrella of trade unions.
- endorses proposed Code of Conduct to run Joint trade union coordination centre.
- Appeals for effective implementation of agreements among the confederations in the initiative and involvement of our organization.

Special Resolution -5

Global economic crisis, national energy crisis and employment

The global economic crisis is the visible outcome of the offensive activities of the modern capitalism and casino-capitalism. The crisis in US starting from the financial and banking sector developed as global economic crisis and victimised working class of the world by creating employment crisis. In the name of bail-out, National Governments of the world are pouring resources to business bosses by misusing the revenues collected from the citizen & working people.

This congress requests to mobilize the Bail-out funds directly to the workers who are suffering from unemployment and appeals for go ahead in consultation & coordination with International & regional trade union centres and blocks, Global Union Federations and national centres of Trade unions. The congress warns that the steps taken to solve/manage this crisis ignoring the role of trade unions will not be effective.

The Congress urges to the state and political parties to be serious and take initiatives to protect Nepali migrant workers from the threat of extreme difficulties in foreign employment caused by global economic crisis. The congress also appeals the state and political parties to be sensitive towards declining import and export, closures of enterprises and also the energy crisis in the form of scarcity of petroleum and electricity load-shedding. Due to the electricity cut-off of 96 hours a week, not only industries but also the general public & working people are facing extreme difficulties.

Government declared **the electricity-crisis** but did nothing to solve this problem. Even though the production possibility of electricity is 8800 Meghawat but we are producing only 356 megawat. Total demand is 500 mw in the morning, 430 mw at day-time and 770 mw at night. The demand is further increasing by 10% annually. But due to the leakages, only 286 Mw is in actual consumption and is affecting adversely the production, economic activity and

employment. The Congress warns state, civil society and political parties to implement the commitments and not to limit in the lip service by continue to ignore economic agenda and the issue of economic equality.

Therefore the Congress demands for,

- Protection of workers within the country and migrant Nepali workers abroad from global financial crisis,
- Solve the energy crisis immediately,
- Initiate Schemes to create massive employment,
- announcement of social security and social protection package for workers and immediate implementation both in the formal and informal sectors of employment.

The Congress appeals to employers' organisations not to misuse this crisis as an opportunity for lockout and dismissal of workers and should resolve the problem from social dialogue with trade Unions.

Special Resolution -6

Environmental Problem

The Congress expresses concern over:

- Different form of pollution, imbalance of human being with nature caused by high population growth and climate change are the serious problem of the world community. Trade Union movement and Trade union organization cannot be indifferent with these problems which affect adversely the lives of the working population. Deforestation, drinking water problem, flood, global warming, climatic change and various epidemics victimise the working people first.

This congress urges

- to the Working class to be careful and aware of intensifying adversities on their lives, employment and health caused by environmental crisis.
- to the State and Political parties to launch researches on environmental problems and climatic change and initiate necessary steps in time to minimize the ill-effects.

Special Resolution -7

GEFONT and Political parties

There are diverse views on relationship between political parties and trade unions. Some political parties are of the view that policies as well as leadership of the trade union under their fold should be decided by the party itself, whereas some think that there should be no relation between party and unions. Some parties think that trade union should act within the range of broader party policy with independent organizations functioning involving both party members and non party members.

GEFONT believes – instead of patronage relation or apolitical behaviour, fair will be support and opposition based on merits & demerits of the political parties and to criticise, warn and oppose accordingly. GEFONT denies

the behaviour of opposing the political party in power & support the party in opposition in order to show the union 'revolutionary' and of supporting party in power & ignore party in opposition in the name of practicability.

Therefore the Congress declares

The Trade Union organization should move together with the political party having similar ideology, vision and goals as the partner. GEFONT respects the members' right to vote, support & criticism any political party and expresses its commitment to extend the hegemony of working class by convincing the members and non-members on our vision, mission and goal.

About the forthcoming constitution

This congress

Highly Recognizing the mandate of Nepali people expressed time to time through historical struggle demands for following issues to be included in the new constitution which is going to be issued on behalf of sovereign nepali people:

- End of social, economic and cultural discrimination.
- Press freedom with fundamental Human rights and trade union rights
- Strengthening adult franchise, periodic election, republican and competitive multiparty system based on the unity of Nepali people on the ground of liberty & equality.
- Independent judiciary based on constitutional supremacy and rule of law.
- Federalism with local state and central governance democratic and competitive multiparty system.
- Inclusiveness on based on class and gender-caste/ethnic-region
- Strong national economy based on three pillars of Public, private & cooperative ownership.

The Congress Appeals to new National Executive Committee to mobilize entire labour force for timely declaration of new constitution in order to move towards our long-term goal of Socialism for dignified working class and prosperous life

The congress emphasizes:

- Right to decent life by prohibiting the death sentence
- freedom of speech and expression;
- freedom to assemble peacefully and without arms;
- freedom to form political party or organisations;
- freedom to form unions and associations;
- freedom to mobility in every part of Nepal and to practice any occupation/profession, or any industry or trade.

Constitutional guarantee should be ensured to:

No discrimination shall be made against any citizen on the ground of religion, race, sex, caste, community, origin, language or ideological conviction or any of these

No special privilege to any with the exception of positive discrimination by law for the protection, empowerment or advancement of the woman, Dalit, indigenous, madhesi, peasants and workers.

Ensure the right of Equality to every citizen,

- appropriate housing
- basic health service free of cost
- Free basic education service
- Access of employment without discrimination by establishing the right of employment
- Allowance to senior citizen, pregnant women, Differently able person and the insurance system for workers.

Congress **expresses** commitment ,

For right against exploitation, against Trafficking in human being, slavery or serfdom and force labour are prohibited.

right to proper work practice.

- Strict prohibition to work and negotiate below the minimum wages fixed by labour act.
- Prohibition to work in industries, mine or armed force, and to use in war to the children below 18 years.

Congress reaffirms the right of,

- Every worker to form trade union, to organize and collective bargain
- Strike as an alternate to solve labor debate.
- "Equal wages for equal work " between woman worker and male worker.
- right of social security to every workers of both formal and informal sector.

The Congress puts Emphasis on,

- Son and daughter have equal right to their ancestral property and the right of reproductive health and related matters.
- prohibition of every form of violence and punishment by law..
- Every child should have right to his or her name / identity , nutrition and basic health.
- Everyone shall have right to access on quality things and service,

The Congress opines on **Legislative, judiciary and governance system,**

- Governance should be based on federalism and inclusive in nature
- President shall be the symbol of national unity and nationality.
- Executive power should be vested on directly elected prime minister.

- Two tier legislative in the centre and single legislative assembly for province and local level.
- Three tier governance system in Central, provincial and local level and four tier judiciary Supreme Court, Provincial court, District court and Local court.

The congress gives emphasis on,

- Fifteen percent reservation for workers' representative in representative bodies in both house of parliament in central and provincial and local bodies.
- To ensure civil and labour rights, trade union representation should be made compulsory in all policydecision bodies.

The congress demands:

- National Labour Commission as the constitutional body to resolve all kinds of labour disputes.

The congress instructs:

The newly elected National Executive Committee should to play vital role to ensure Labour Rights including right to social security, workers' representation in every policy-decision bodies and to form National Labour Commission.

Special Resolution-9

On Special Economic Zone

The Congress observes the motive behind SEZ,

- With increasing Globalization, the Government of various countries on economic agenda as a key element to increase economic growth rate, to attract FDI and smooth functioning of productive activities.
- 'Hire and Fire' to workers in line of using contract labour and to strictly prohibit protest rallies, strike and other trade union rights.
- To practice labour flexibility without any protection measures for workers is increasing in the name of SEZ

The attention of the congress is attracted towards:

- Special economic Zone (SEZ),Export Promotion Zone (EPZ),Tourism Promotion Zone (TEZ) which are being initiated to establish by the Government of Nepal, in the context of tax and tarrifs is in favpour of employers with tax-rebate, Licensing and exports-facilitation.
- A powerfull board has been designed by the government without representation of workers,with full rights to decide wages,Health,Security,Working hours,welfare

and to prepare the mannual to hearing & solve labor disputes.

Therefore the Congrss declares,

GEFONT should oppose the decision of the authorities without consultation to the trade unions and GEFONT should take stand on following points in relation to SEZ:

- Not only the right to work and wage but there should the right to decent work.
- Declaration of ILO on the" Fundamental Rights at Work", Convention No. 29 & 105 concerning bonded labor, Conventions 87 and 98 concerning Freedom of association and Right to bargain collectively, Conventions 138 & 182 concerning elimination of child labor and wors form of child labour and Conventions 100 & 111 concerning ensuring no discrimination of wages between male and female and prohibiting discrimination based on Caste,Gender,Political ideology,origin or nationality.

Special Resolution-10

20th Anniversary of GEFONT

The year 2009 is the year of 20th Anniversary of GEFONT and hence the congress gives instruction to newly elected National Executive Committee to celebrate 20th Anniversaty with grade programmes.

संलग्नता / Involvement

हामीहरू जो संलग्न भयौं / We who involved

अध्यक्ष मण्डल / Presidium

- क. मुकुन्द न्यौपाने / Com. Mukunda Neupane
क. ललित बस्नेत / Com. Lalit Basnet
क. विष्णु रिमाल / Com. Bishnu Rimal
क. विनोद श्रेष्ठ / Com. Binod Shrestha
क. उमेश उपाध्याय / Com. Umesh Upadhyay
क. विन्दा पाण्डे / Com. Binda Pandey
क. हरिदत्त जोशी / Com. Hari Dutta Joshi

निर्वाचन आयोग / Election Commission

- डा. शिव शर्मा / Dr. Shiva Sharma
डा. भरत पहारी / Dr. Bharat Pahari
क. टिकाराम भट्टराई / Com. Tikaram Bhattarai
क. निशा बानिया / Com. Nisha Baniya
क. चन्द्रबहादुर शाही / Com. Chandra B. Shahi

सचिवालय / Secretariat

- क. विनोद श्रेष्ठ / Com. Binod Shrestha
क. उमेश उपाध्याय / Com. Umesh Upadhyay
क. हरिदत्त जोशी / Com. Hari Dutta Joshi
क. विन्दा पाण्डे / Com. Binda Pandey
क. कवीन्द्रशेखर रिमाल / Com. Kabindra S. Rimal
क. जितेन्द्र श्रेष्ठ / Com. Jitendra Shrestha
क. बुद्धि आचार्य / Com. Buddhi Acharya
क. सोम राई / Com. Som Rai
क. महेन्द्र श्रेष्ठ / Com. Mahendra Shrestha
क. किरण माली / Com. Kiran Mali
क. कवीन्द्र श्रेष्ठ / Com. Kabindra Shrestha
क. एम पाण्डे / Com. M Pande
क. ज्ञानुमाया के.सी. / Com. Gyanu Maya KC
क. भास्कर चालिसे / Com. Bhaskar Chalise

श्रमिक परिचालन / Ralley Management

- क. उद्धव के.सी. / Com. Uddhab KC
संघीय परिषदका संयोजकहरू र सचिवहरू

मञ्च तथा स्वयंसेवक व्यवस्थापन / Venue Management

- क. जितेन्द्र श्रेष्ठ / Com. Jitendra Shrestha
क. महेन्द्र श्रेष्ठ / Com. Mahendra Shrestha
क. सार्कीमान तामाङ / Com. Sarki Tamang
क. अर्जुन अधिकारी / Com. Arjun Adhikari
क. दिपक आचार्य / Com. Dipak Acharya
क. मनोहर प्रधानांग / Com. Manohar Pradhananga
क. युवराज जिरेल / Com. Yubaraj Girel
क. सुमन पराजुली / Com. Suman Parajuli
क. प्रदिप घिमिरे / Com. Pradip Ghimire
क. गोपाल कार्की / Com. Gopal Karki
क. हर्ष महर्जन / Com. Harsha Maharjan
क. रामकृष्ण न्यौपाने / Com. Ramkrishna Neupane

प्रतिनिधि तथा आवास व्यवस्थापन / Lodging Management

- क. विष्णु लम्साल / Com. Bishnu Lamsal
क. नरनाथ लुईटेल / Com. Naranath Luitel
क. दिपक पौडेल / Com. Dipak Poudel
क. पेम्बा लामा / Com. Pemba Lama
क. मनोहरी शिवाकोटी / Com. Manohari Shiwakoti
क. बेलीमाया घले / Com. Beli Maya Ghale
क. कृपा कार्की / Com. Kripa Karki
क. सुमन पराजुली / Com. Suman Parajuli
क. प्रेम पौजु / Com. Prem Pouju
क. लक्ष्मण देवकोटा / Com. Laxman Devkota
क. शिव कार्की / Com. Shiva Karki
क. बालाकाजी श्रेष्ठ / Com. Balakaji Shrestha
क. अञ्जु धिताल / Com. Anju Dhital
क. बालगोपाल थापा / Com. Balgopal Thapa
क. अर्जुन अधिकारी / Com. Arjun Adhikari
क. लक्ष्मी थापा / Com. Laxmi Thapa
क. टेकबहादुर पौडेल / Com. Tek B. Poudel

क. गिरेन्द्र संजेल / Com. Girendra Sanjel
 क. दिपक सापकोटा / Com. Dipak Sapkota
 क. ज्ञानमाया डंगोल / Com. Gyan Maya Dangol
 क. सुरेश दवाडी / Com. Suresh Dawadi
 क. हेमवहादुर उप्रेती / Com. Hem B. Upreti
 क. रोमाखर पाण्डे / Com. Romakhar Pandey
 क. कुमार खनाल / Com. Kumar Khanal
 क. गीता कार्की / Com. Gita Karki
 क. हेमन्त रायमाभी / Com. Hemanta Rayamajhi

खाद्य तथा यातायात व्यवस्थापन / Food & Transportation Management

क. जितेन्द्र जोंछे / Com. Jitendra Jonchhe
 क. विष्णु लम्साल / Com. Bishnu Lamsal
 क. नरनाथ लुईटेल / Com. Naranath Luitel
 क. दिपक पौडेल / Com. Dipak Poudel
 क. गुणराम आचार्य / Com. Gunaram Acharya
 क. फनिप्रसाद मैनाली / Com. Fani P. Mainali

वैदेशिक शिष्टाचार व्यवस्थापन / Int'l Guests Reception Management

क. उमेश उपाध्याय / Com. Umesh Upadhyay
 क. जितेन्द्र जोंछे / Com. Jitendra Jonchhe
 क. जितेन्द्र श्रेष्ठ / Com. Jitendra Shrestha
 क. पेम्बा लामा / Com. Pemba Lama

क. विदुर कार्की / Com. Bidur Karki
 क. बुद्धि आचार्य / Com. Buddhi Acharya
 क. गोपाल घिमिरे / Com. Gopal Ghimire
 क. लक्ष्मी भुसाल / Com. Laxmi Bhusal
 क. दिपा दुवाडी / Com. Dipa Duwadi
 क. जेनी जेन / Com. Jeni Jain
 क. ज्ञानुमाया केसी / Com. Gyanu Maya KC
 क. समर थापा / Com. Samar Thapa
 क. बज्र राई / Com. Bajra Rai
 क. केदार अर्याल / Com. Kedar Aryal
 क. सूर्य कुँवर / Com. Surya Kunwar
 क. शिवभक्त थापा / Com. Shiva B. Thapa
 क. सिता लामा / Com. Sita Lama
 क. सुनिता मानन्धर / Com. Sunita Manandhar
 क. बद्रीप्रसाद पाण्डे / Com. Badri P. Pandey
 क. रामप्रसाद दाहाल / Com. Ram P. Dhal
 क. भरत पराजुली / Com. Bharat Parajuli
 क. कमल खड्का / Com. Kamal Khadka
 क. रेवती थापा / Com. Rewati Thapa
 क. सुमन पराजुली / Com. Suman Parajuli
 क. कृष्णवहादुर केसी / Com. Krishna B. KC
 क. हेमन्त रायमाभी / Com. Hemanta Rayamajhi
 क. बालाकाजी श्रेष्ठ / Com. Balakaji Shrestha
 क. अम्बरवहादुर पौडेल / Com. Ambar B. Poudel

स्वास्थ्य / First-Aid

डा. सरिता पाण्डे / Dr. Sarita Pandey
 डा. मुक्ति तिमिल्सिना / Dr. Mukti Timilsina
 डा. हेम लिम्बु / Dr. Hem Limbu
 डा. गुप्तवहादुर श्रेष्ठ / Dr. Gupta B. Shrestha
 डा. प्रदिप ज्ञवाली / Dr. Pradip Gyawali
 डा. दिनेश काफ्ले / Dr. Dinesh Kaphley
 गंगा थापा / Ms. Ganga Thapa
 कमला मरासिनी / Ms. Kamala Marasini
 लक्ष्मी मरासिनी / Ms. Laxmi Marasini
 अम्बिका पौडेल / Ms. Ambika Poudel
 शान्ति अवाले / Ms. Shanti Awale
 सरला केसी / Ms. Sarala KC

लेखा व्यवस्थापन / Account

क. जितेन्द्र जोन्छे / Com. Jitendra Jonchhe
 क. बाबुराम कोइराला / Com. Baburam Koirala
 डा. चिन्तामणी खनाल / Com. Chintamani Khanal

स्वयंसेवकहरू / Volunteers

क. उर्मिला सुनुवार / Com. Urmila Sunuwar
 क. होमवहादुर तामाङ / Com. Hom B. Tamang
 क. कविराज घिमिरे / Com. Kabiraj Ghimire
 क. रामहरि नेपाल / Com. Ramhari Nepal
 क. अनिता राना मगर / Com. Anita Rana Magar
 क. अमर थापामगर / Com. Amar Thapa Magar
 क. दिलकुमारी प्रधान / Com. Dil Kumari Pradhan
 क. नवराज घिमिरे / Com. Navaraj Ghimire
 क. अनिल घिमिरे / Com. Anil Ghimire
 क. मानध्वज लामा / Com. Mandhoj Lama
 क. जितवहादुर राई / Com. Jit B. Rai
 क. सुनिल लामा / Com. Sunil Lama
 क. शारदा धिमाल / Com. Sharada Dhimal

क. सानु राई / Com. Sanu Rai
 क. रमेश पाण्डे / Com. Ramesh Pandey
 क. राम तुलाधर / Com. Ram Tuladhar
 क. खेमवहादुर मगर / Com. Khem B. Magar
 क. किरण अधिकारी / Com. Kiran Adhikari
 क. अप्सरा मैनाली / Com. Apsara Mainali
 क. मिङमार गोपाल शेर्पा / Com. Mingmar G. Sherpa
 क. कृष्ण बराल / Com. Krishna Baral
 क. बमवहादुर राई / Com. Bam B. Rai
 क. सुन्तली मगर / Com. Suntali Magar
 क. कमला बास्तोला / Com. Kamala Bastola
 क. तिर्थमाया श्रेष्ठ / Com. Tirthamaya Shrestha
 क. शर्मिला राना / Com. Sharmila Rana
 क. गेहेन्द्र रिजाल / Com. Gehendra Rijal

क. विष्णु अर्याल / Com. Bishnu Aryal
 क. बाबुराम महर्जन / Com. Baburam Maharjan
 क. गायत्री चौलागाई / Com. Gayatri Chaulagai
 क. यसोदा पोखरेल / Com. Yasoda Pokharel
 क. राजकुमार तामाङ / Com. Rajkumar Tamang
 क. सिता थापा / Com. Sita Thapa
 क. मानवहादुर लामा / Com. Man B. Lama
 क. विष्णुप्रसाद कोइराला / Com. Bishnu P. Koirala
 क. हरिकृष्ण पाण्डे / Com. Harikrishna Pandey
 क. निलम द्योला / Com. Nilam Dyola
 क. इन्दु न्यौपाने / Com. Indu Neupane